

VINERI • 29 MAI 2009 • ANUL LIX NR. 22

FOAIA

ROMÂNĂ

românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

*Recensământul și naționalitățile
O călătorie cu „Trei Parale”
Cu rulota, în vacanță la Julia*

CALENDAR ORTODOX

1 iunie, luni – Sf. Mc. Justin Martirul și Filosoful.
2 iunie, marți – †) Sf. M. Mc. Ioan cel Nou de la Suceava; Sf. Nichifor Mărt., Patr. Constantinopolului.
3 iunie, miercuri – Sf. Mc. Luchilian, Ipatie, Pavel, Dionisie și Claudie; Sf. Mc. Paula.
4 iunie, joi – †) Sf. Mc.: Zotic, Atal, Camasie și Filip de la Niculițel; Sf. Mitrofan, Patr. Constantinopolului.
5 iunie, vineri – Sf. Mc. Dorotei, Ep. Tirului (Odovania Praznicului Înălțării Domnului).
6 iunie, sâmbătă – Cuv. Visarion și Ilarion cel Nou; Sf. Mc. Ghelasie și Valeria (Pomenirea morților – Moșii de vară).
7 iunie, duminică – Sf. Sfințit Mc. Teodot; Sf. Mc. Zenaida; Cuv. Sebastiana; Cuv. Antim, **Duminica Mare (a Rusaliilor (Cincizecimii))**; †) Pogorârea Sf. Duh).

AGENDĂ

1 iunie

1902 – a apărut primul număr al celui mai important periodic literar românesc, de la Budapesta, cu titlul „Luceafărul”.

2 iunie

1816 – s-a născut Constantin A. Rosetti, om politic liberal, publicist, fruntaș al revoluției de la 1848 din Țara Românească.

1933 – s-a stins din viață David Voniga.

3 iunie

1922 – a murit, la Agapia, Duiliu Zamfirescu, pionier al romanului modern românesc, scriitor și diplomat.

4 iunie

1920 – la Trianon a fost semnat tratatul prin care s-au fixat hotarele dintre România și Ungaria.
1925 – a murit compozitorul Gheorghe Dima.

5 iunie

1865 – a apărut, la Budapesta, primul număr al revistei „Familia”, editată de Iosif Vulcan.

1937 – Lucian Blaga a ținut discursul său de recepție la Academia Română, intitulat „Elogiul satului românesc”.

6 iunie

1871 – s-a născut, la Botoșani, Nicolae Iorga, istoric, publicist, orator, om politic și scriitor.

1917 – s-a născut politicianul român Ion Rațiu.

7 iunie

1716 – s-a stins din viață stolnicul Constantin Cantacuzino, mare cărturar român.

1886 – s-a născut savantul român Henri Coandă, pionier al aviației mondiale.

Tot mai puțin sprijin
pentru proiectele românești

Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice” din Ungaria susține și în acest an proiectele comunităților de naționalitate din țară: presa scrisă, programe de perfecționare a specialiștilor din viața publică, tabere de păstrare a tradițiilor în limba maternă și tabere de autocunoaștere pentru copii și tineret, programe culturale și religioase. Proiectele românești câștigătoare au fost înaintate de autoguvernări și asociații din localitățile Aletea, Apatu,

Bătania, Bedeu, Bichișciaba, Jula, Chitighaz, Medgyesegyháza, Micherechi, Nădlac, Otlaca-Pustă și Jaca. Din păcate, anul acesta comunitatea românească dispune de jumătate din fondul obținut în anii trecuți. Anul trecut, proiectele românești au fost sprijinite cu suma totală de 13.485.000 forinți, în urmă cu doi ani românii au obținut în total 13.590.000 forinți, iar anul acesta suma totală acordată pentru toate proiectele a scăzut la 7.103.800 forinți.

La categoria „programe culturale și religioase”, din suma totală pentru toate minoritățile din țară (72.854.383 forinți), comunitatea românească din Ungaria a primit 5.700.000 forinți. La categoria „tabere pentru copii și tineret”, din suma totală de 28.358.500 forinți, asociațiile, autoguvernările și instituțiile românești vor dispune de 1.403.800 forinți. Detalii despre proiectele câștigătoare puteți găsi la adresa: www.mnekk.hu.

Anca Butar

Bătania

Zilele Orașului

Vineri și sâmbătă, 29–30 mai, bățanienii vor sărbători „Ziua Orașului”. Pentru această zi, instituțiile din oraș se pregătesc cu o suită de manifestări dedicate acestui eveniment. Programul majoretelor din Mezöhegyes va deschide șirul evenimentelor, după care va urma programul cultural susținut de elevii școlilor de naționalitate ro-

mână și sârbă. Tot pe parcursul acestor două zile va fi deschisă expoziția de agricultură în cadrul căreia vizitatorii vor putea cunoaște orașul Pecica (România). Programul mai cuprinde concerte, iar în a doua zi, seara bățanienii vor rămâne fascinați de spectacolul stelar, privind focul de artificii.

A.C.

Budapesta

Distracția comună
a institutelor culturale

La începutul lunii iunie, Institutul Cultural Român din Budapesta, în colaborare cu alte institute culturale din capitală, sărbătorește împreună 20 de ani de la schimbarea regimului.

Distracția institutelor culturale va avea loc pe 4 iunie, de la ora 17.00, la Clubul Gödör, piața Erzsébet. Intrarea la manifestare este liberă.

A.B.

„In Memoriam”
Peter Jecza

Miercuri, 3 iunie, de la ora 17.30, la Galeria Zikkurat a Teatrului Național din capitala maghiară va fi vernisată expoziția de sculptură în bronz, „Străluciri”, de Peter Jecza. Manifestarea este organizată de ICR Budapesta, în colaborare cu Teatrul Național din capitală. Expoziția va fi deschisă de istoricul de artă dr. Ernyey Gyula.

E.I.

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă: Grupul de muzică veche românească „Trei Parale”, în piațeta centrală din Szentendre
(Foto: Eva Iova)

Citatul
săptămânii

„Unicul tiran în lume pe care l-aș putea accepta este propria mea conștiință.”

Mahatma Gandhi (1869–1948)

Noile direcții ale editării și perfecționării manualelor

Institutul de Cercetare și Dezvoltare a Învățământului, împreună cu Editura Didactică și Pedagogică a organizat în ziua de 22 mai, în clădirea Muzeului și Bibliotecii Pedagogice Naționale, o conferință sub genericul „Noile direcții ale editării și perfecționării manualelor pentru naționalități”. Conferința a fost corelată cu prezentarea colecției de manuale pentru naționalități a Institutului de Cercetare și Dezvoltare a Învățământului și cu predarea acestora Muzeului și Bibliotecii Pedagogice Naționale.

Scopul declarat al conferinței a fost prezentarea rolului celor două instituții în editarea, dezvoltarea manualelor și în sistemul pedagogic al naționalităților. Întâlnirea a fost deschisă de dr. Farkas Katalin, director general al Institutului de Cercetare și Dez-

voltare a Învățământului. Din partea Ministerului Învățământului și Culturii a participat Kraszlán István, director în Direcția pentru Minorități, care a arătat că din 1995 apar manuale în limbile minorităților, iar din anul 2000 au fost cooptate în acest proces și auto-guvernările pe țară. Pentru editarea acestor manuale se organizează concursuri

în mod diferențiat, pe două categorii: pentru traduceri și pentru dezvoltare. Kraszlán István a precizat că dezvoltarea nu se referă numai la manuale, ci și la programele pentru învățământ, iar în perioada care urmează vor fi organizate concursuri în valoare de 800 milioane de forint.

(Continuare în pag. a 4-a)

Croazieră culturală cu „Trei Parale”

Institutul Cultural Român din Budapesta a organizat pentru a treia oară croaziera culturală pe Dunăre. Destinația a fost orașul din cotul Dunării, Szentendre, cunoscut ca un renumit centru cultural și artistic.

Călătoria din 23 mai i-a avut ca protagoniști pe tinerii artiști bucureșteni ai trupei „Trei Parale”, care pe tot parcursul călătoriei de la Budapesta până la Szentendre și înapoi au interpretat muzică tradițională românească și muzici vechi din spațiul carpatic, de la diferite popoare (români, evrei, maghiari, țigani). Grupul „Trei Parale”

a concertat nu numai pe vapor ci și în piața centrală din Szentendre, unde reprezentanți ai Muzeului Țăranului Român au oferit turiștilor și localnicilor interesați un stand de prezentare cu obiecte de meșteșug tradiționale românești.

Formația „Trei parale” și-a început existența în anul 2003. Proiectul grupează tineri orașeni atrași de muzicile vechi specifice spațiului carpatic, alăturând muzicilor tradiționale românești și pe cele ale altor etnii ce trăiesc în acest spațiu (evrei, maghiari, țigani). Principalul responsabil de concepția formației este Florin Iordan (fluiere, cob-

ză), etnomuzicolog la Muzeul Țăranului Român. Acesta și-a câștigat o bogată cunoaștere a muzicilor tradiționale românești prin multiple cercetări de teren pe care le-a făcut în lungul și în latul României. Daniel Pop (voce, fluiere, percuție, drâmbă), are o bogată experiență în cântarea muzicilor vechi. Alături de cei doi stau Beatrice Iordan (voce, cobză) și Dinu Petrescu (percuție).

„Trei Parale” cântă la instrumente vechi aproape dispărute în mediul tradițional și total neglijate în lumea contemporană urbană: fluierul, cavalul, tilinca, cobza, drâmba. Toate melodiile interpretate de ei sunt tradiționale, însă modalitățile de tratare a acestora pot fi uneori destul de libere.

La croaziera culturală organizată de ICR au participat diplomați de la Ambasada României la Budapesta și Consulatul General din Seghedin, oameni de cultură, jurnaliști, membri ai comunității românești și membri ai elitei culturale ungare.

E. Iova

EDITORIAL

Mâine va fi prea târziu

Despre problema manualelor românești s-a scris și se va mai scrie mult. Dar, din păcate, nu despre îmbunătățirea, cât despre inexistența acestora. Până prin 2002, am participat personal la mai multe dezbateri organizate pentru profesori pe tema învățământului românesc din Ungaria. Până prin acei ani chiar mai existau și idei, concepții de specialitate despre manualele de care au nevoie școlile noastre românești. De atunci, însă, principala problemă a școlilor de naționalitate a devenit supraviețuirea financiară, căutarea fondurilor suplimentare pentru funcționarea propriu-zisă a instituției. Iar de când se vorbește numai despre bani, s-a cam uitat de celelalte elemente fundamentale ale unei școli: profesorul și manualele.

Educația este unul din domeniile vitale ale unui popor. În cazul unei minorități, rolul școlii și al învățământului este poate și mai important. Starea acestora arată șansele de supraviețuire a comunității respective. Satele mici românești din Ungaria care nu au grădiniță și școală, în care să se predea limba minorității, sunt pe cale de asimilare totală și definitivă. În acele sate, dacă mai există biserică românească, aceasta va deveni în scurt timp doar un simplu muzeu. O dovadă moartă a trecutului românilor din Ungaria.

Responsabilitatea față de școli a celor care stau la cârma comunității noastre este extrem de mare. Dar, din păcate, de un deceniu suntem cârmuiți de o conducere care nu înțelege acest lucru. Sau dacă îl înțelege și totuși se simte comod stând cu mâinile în sân, înseamnă că tot ce se întâmplă se face cu îngăduirea și binecuvântarea lor. Singurul for cu putere decizională și de influență în problema învățământului românesc este Comisia de Învățământ a Autoguvernării pe Țară a Românilor din Ungaria. Aceasta însă, practic, nu funcționează. Pe hârtie s-ar putea că da, dar în realitate nu. Această comisie este singura, care poate face propuneri către Ministerul Educației în legătură cu orice problemă legată de școlile românești. Inclusiv în problema manualelor. Dacă însă școlile nu sunt nici măcar consultate, nu ne putem imagina care sunt solicitările comisiei de la ATRU către Minister. Probabil, nu prea se îmbulzesc ai noștri cu nici o cerere. Iar Budapesta nu are decât să se bucure, că românii se asimilează singuri, fără ajutorul lor.

Sigur, în general, nu sunt fără vină nici școlile noastre, pentru că găsim și printre profesori mulți care sunt mari maestri în a căuta scuze pentru calitatea scăzută a învățământului românesc. Principala scuză este lipsa manualelor sau starea depășită a manualelor vechi, din care nu se mai poate preda la începutul mileniului trei. De zeci de ani, profesorii se plâng de lipsa manualelor, dar statisticile arată că majoritatea școlilor românești nu prea comandă nici din manualele scrise în ultimii ani. Pe bună dreptate se pune întrebarea: atunci din ce se predă? Rugăm cititorii să găsească singuri răspunsul.

Momentul de față este prielnic pentru învățământul de naționalitate. Zilele trecute s-au publicat noi concursuri pentru sprijinirea editărilor de manuale și pentru îmbunătățirea învățământului de la școlile de naționalitate. Noi, românii, oare vom ști să ne folosim de acestea sau vom sta în continuare cu mâinile în sân, căutând noi și noi motive și scuze pentru propriile noastre incapacități. Avem mult de recuperat. Să ne gândim doar că sârbii din Ungaria au editat în ultimii cinci ani 25 de manuale (e un număr mare și dacă știm că aceștia au avut mult de recuperat după separarea limbilor croată și sârbă), iar noi, românii, doar 3!!! Ar fi timpul să ne punem la treabă. Acum. Altfel... mâine va fi prea târziu.

Eva Iova

Pe scurt...

SCRIITORI CELEBRI LA
BOOKFEST BUCUREȘTI

Ediția 2009 a Bookfest se va desfășura între 17 și 21 iunie, la Romexpo, anunță Mediafax. La târgul de carte vor participa scriitorii *Peter Esterhazy* și *Vladimir Sorokin*. Cea de-a patra ediție a Bookfest va fi organizată de Asociația Editorilor din România (AER). În cadrul târgului de carte vor fi decernate, pe 18 iunie, premiile Uniunii Scriitorilor. În 2008, nu mai puțin de 160 de edituri au participat la Bookfest.

MACĂUL, ÎN IMAGINI
LA TIMIȘOARA

Muzeul Banatului din Timișoara a inaugurat săptămâna trecută expoziția de ilustrate de epocă și cartofilie, intitulată „Macău, orașul lui József Attila”. Vernisajul a avut loc la Atelierul de Urbanism Timișoara. Exponatele reprezintă câteva zeci de ilustrate vechi de peste un secol, și prezintă arhitectura de epocă a clădirilor, unele dintre ele astăzi dispărute.

APĂ DIN MUREȘ PENTRU
IRIGAȚIILE DIN UNGARIA

Trei milioane de metri cubi de apă din râul Mureș vor fi folosiți, numai în acest an, pentru irigațiile agricole din Ungaria. Administrația Națională a Îmbunătățirilor Funciare Arad (ANIF) a făcut publică o reînnoire a contractului de vânzare cu parternerii din Ungaria. Apa din Arad merge la Domeniile Herghelei Mezőhegyes, unde irigă cam 6.000 de hectare. Apa din Arad e vândută în Ungaria încă din 1889, pentru o fabrică de zahăr, iar, din 1986, este exportată pentru irigații.

TEATRUL CETĂȚII, LA CEA
DE-A 46-A ANIVERSARE

Pe 26 iunie se vor deschide porțile Teatrului Cetății din orașul Iula, festival care anul acesta a ajuns la cea de-a 46-a aniversare. Festivalul artistic care se va desfășura pe o durată de șase săptămâni așteaptă publicul cu o gamă variată de programe: teatru, proză, teatru muzical, concerte jazz și blues. În cadrul acestor manifestări, între 27 iunie–12 iulie se organizează și Festivalul Internațional de Teatru Shakespeare.

Noile direcții ale editării
și perfecționării manualelor de naționalitate

(Urmare din pag. a 3-a)

Din partea Editurii Didactice și Pedagogice a luat cuvântul dr. *Takács Edit*, redactor-șef la redacția pentru naționalități, care a arătat că scopul editurii și al redacției pe care o conduce este de a pregăti cât mai multe manuale pentru școlile cu predare în limbile minorităților. *Takács Edit* a precizat că până acum au fost editate manuale în limbile română, germană, sârbă, croată, greacă și bulgară, fie traduceri după manualele din limba maghiară, fie apariții noi. La capitolul manuale noi, în perioada 2004–2008 conduce limba sârbă cu 25 de manuale, urmată de limba germană cu 6, croată cu 5, limba română cu 3 noi apariții și greaca și bulgara cu câte un manual.

În ceea ce privește traducerile manualelor, conduce limba slovacă cu 29 manuale traduse, limba croată cu 24, limba română și germană cu 18 și sârbii cu 10 traduceri. *Takács Edit* a precizat că pe lângă manuale sunt preocupați și de apariția lucrărilor literare bilingve, la acest capitol amintind ca un exemplu și pentru celelalte minorități „Antologia de literatură română contemporană”, ediție bilingvă, apărută în cadrul unui proiect organizat de Institutul Cultural Român din București și lansată cu prilejul recentului Festival al Cărții de la Budapesta.

Dr. *Varga Katalin*, director al Institutului de Cercetare și Dezvoltare a Învățământului, a arătat că este foarte important astăzi când lumea digitală câștigă și acaparea tot mai mult teren, să se găsească calea de mijloc și a se evita competiția materialului tipărit cu cel digital.

Jakab György, cercetător în cadrul institutului a prezentat din experiența întocmirii unei cărți de istorie maghiară și slovacă, arătând că după 10 ani de muncă,

specialiștii maghiari și slovaci și-au dat seama că nu trebuie să se convingă unii pe alții, iar acum fiecare știe ce admite și ce nu în ceea ce privește istoria comună. El a adăugat că în Europa Centrală firele istoriei se întrepătrund unele în altele, iar acum se pare că s-a pornit un fel de „partaj”.

A mai adăugat că traducerile manualelor de istorie maghiară, într-o anumită măsură înseamnă și asimilație, dar că maghiarii din Slovacia au reușit să-și scoată o carte de istorie proprie. Germanii și francezii au lucrat împreună la o carte de istorie timp de 50 de ani, ceea ce demonstrează drumul anevoios al rescrierii și regândirii istoriei.

În încheierea primei părți a conferinței, *Jókai István*, directorul Editurii Didactice și Pedagogice a spus că deși se află departe de a scrie o carte de istorie sau literatură împreună care să apară în mai multe limbi, prin intermediul culturii se pot găsi puncte comune între țările Europei Centrale. A mai arătat că sunt mândri de apariția „Antologiei de literatură română contemporană” și a îndemnat pe cei prezenți să profite de noile posibilități create prin proiectele UE. Conferința s-a încheiat cu consfătuiri pe secțiuni ale naționalităților: română, germană, slovacă, slovenă, sârbă, croată. La secțiunea română consfătuirea a fost condusă de *Viorica Oros Fábrián*, director al Biroului Coordonator pentru Minorități din cadrul Institutului de Cercetare și Dezvoltare a Învățământului, care a mulțumit tuturor cadrelor didactice sosite în număr mare, de la școlile românești. A precizat că, din păcate, nu ne putem mândri cu manuale noi în limba română, din cauza lipsei autorilor, la ultimul concurs organizat nefiind înaintat proiectul nici unui manual în limba română.

Dr. *Mihaela Bucin*, profesor la Catedra de limba și literatura română din Seghedin a prezentat manualul intitulat „Cunoștințe despre poporul român”, pentru elevii claselor 5–8, în calitate de coautor, alături de profesoara *Florica Santău*. Manualul a fost scris timp de 2 ani și a apărut în anul 2008, deci din toamna anului trecut este folosit deja la școli.

Din partea Editurii Didactice, *Rodica Müller* a prezentat situația manualelor și materialelor complementare românești editate sau în curs de apariție, precum și a celor care lipsesc. A precizat că în munca profesorilor rolul manualelor în limba maternă are un rol foarte important, nu numai le ușurează activitatea, dar sunt și premisa unui învățământ de calitate. Editura este numai un factor de execuție, în noul sistem școlile sunt primul element care semnalează necesarul de manuale către autoritatea pe țară, care înaintea Institutului de Cercetare și Dezvoltare a Învățământului, care la rândul său va transmite ministerului de resort. În cazul editării manualelor în limba română nu există continuitate. Spre exemplu, manual pentru limba și literatura română, ciclul secundar, este numai pentru clasa a 5-a, dar lipsește pentru restul anilor de învățământ. În cazul manualului de istorie, pentru liceu este pentru anul întâi și patru, dar lipsește pentru anul doi și trei, deși este materie de examen pentru bacalaureat și exemplele ar mai putea continua.

La consfătuire au fost prezenți în număr mare (20) cadre didactice de la școlile din Iula, Micherechi, Chitighaz, Bedeu, Apateu și Bătaia, ceea ce demonstrează responsabilitatea și interesul profesorilor noștri, dar cu siguranță și multitudinea problemelor existente în domeniu.

Gabriela Enea Elekes

Semnal de carte

„Antologia de literatură română contemporană”

La Editura Didactică și Pedagogică din Budapesta a apărut în ediție bilingvă, „Antologia de literatură română contemporană” prin programul de finanțare a editorilor străini pentru traducerea autorilor români, organizat de ICR București. Textele au fost selecționate din operele scriitorilor contemporani, precum *Ana Blandiana*, *Adriana Babeți*, *Daniel Corbu*, *Vasile Dan*, *Nichita Danilov*, *Gellu Dorian*, *Filip și Matei Florian*, *Gheorghe Grigurcu*, *Mircea Nedelciu*, *Mircea Petean*, *Ioan Pinte*, *Radu Sergiu Ruba*, *Lucian Vasiliu*, *Liviu*

Ioan Stoiciu, *George Vulturescu*. Demn de remarcat este faptul că antologia de față cuprinde poezii inedite semnate de *Ana Blandiana* și are anexat un material audio în limba română și maghiară, cuprinzând fragmente în interpretarea actorilor *Frank Ildiko* și *Florin Gabriel Ionescu*. Traducerea textelor, precum și selecția poeziilor aparține lui *Gáál Áron*, iar selecția textelor de proză aparține redactorului responsabil pentru limba română, *Rodica Müller*. Antologia a fost lansată la cea de-a XVI-a ediție a Festivalului Cărții de la Budapesta. G.E.E.

Comentariul săptămânii

Recensământul și naționalitățile

Se apropie data următorului recensământ, care ar trebui isprăvit în 2011. Proiectul de lege cu privire la acest act important este deja pus la dispoziția specialiștilor. Și de data aceasta, ca și în 1991 și 2001, valvârtej se va face în jurul problemei minoritare. Două aspecte ale problemei domină de obicei discursul profesional și politic: modalitatea de înregistrare spre a ajunge la date obiective și chestiunea spinoasă a asimilării. Ungurii au tras deja semnalul de alarmă: scade într-un ritm drastic numărul etnicilor maghiari din Bazinul Carpatic, numărul ungurilor din Croația, de exemplu, a scăzut într-un deceniu cu 26%. Aceeași este situația și în Slovenia și Burgenlandul austriac, țări cu un standard de viață ridicat. Procesul e cunoscut de câteva decenii, dar discuțiile au să devină tot mai aprige odată cu venirea la putere în Ungaria a forțelor politice de dreapta, susținătoare energice a chestiunii naționale. Întâmplător ori ba, datele „însălmântătoare” au fost publicate în pragul alegerilor pentru parlamentul UE și a următorului recensământ din Ungaria. Presa de stânga interpretează scăderea populației maghiare din țările vecine conform realității, invocând factorii obiectivi care au provocat scăderea la care ne referim și care constituie un segment al unei probleme generale din țările europene. Că unii dau problemei o interpretare etnicistă, punând accentul pe intoleranța majorității naționale față de revendicările minorităților naționale reiese din discursurile ținute în țară și în țările vecine cu prilejul alegerilor parlamentului european de la Strasbourg și, aproape sigur, au să devină o problemă preferată a campaniei electorale parlamentare din primăvara anului următor.

Recensământul din Ungaria din 2011 debutează cu un element șocant pentru comunitățile naționale și etnice: proiectul de lege pomenit mai sus „uită” de ele, respectiv nu le asigură o rubrică aparte. De vină ar fi, după unele comentarii, directivele UE, care lasă la decizia țărilor membre unele detalii ale recensământului obligatoriu. Statul respectiv decide dacă ține un recensământ integral sau parțial (eșantionaj). După unele tatonări, guvernul a decis să se facă un recensământ integral, după prevederile formulate de UE, care însă nu cuprind indicii cu privire la religie și apartenență etnică și națională, drept urmare aceste criterii lipsesc și din proiectul de lege elaborat de Oficiul Central de Statistici. Evident, Masa Rotundă a

Minorităților protestează, împunternicindu-și ombudsmanul să ia măsurile necesare și să convingă factorii decizionali de absurditatea propunerii acelora care consideră inutilă înregistrarea populației după criterii naționale, fiindcă ele sunt inexacte, deoarece din motive confirmate de istorie foarte mulți minoritari își neagă apartenența etnică.

Teama nu e lipsită de temei, căci prigonirea și deportarea a cca. șase sute de mii de evrei (de către autoritățile maghiare și nu de către nemți!), precum și expulzarea a peste două sute de mii de germani au fost executate pe baza statisticilor din 1941.

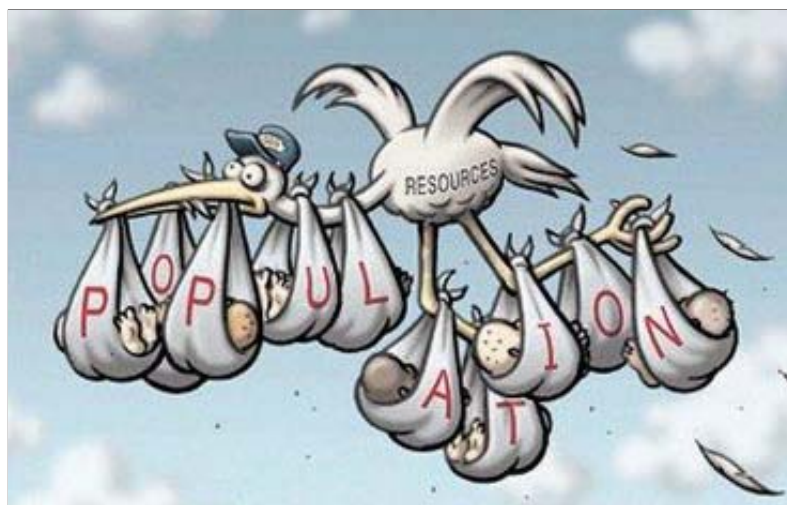
În momentul de față, într-o țară instabilă din punct de vedere moral și politic cum e Ungaria, oare câți romi vor îndrăzni să-și asume identitatea?

Probabil aici trebuie căutat Călcăul lui Achile a intenției oficialităților maghiare de a renunța la înregistrarea populației minorita-

secole dictată de politicienii maghiari a dus și continuă să ducă în eroare mulți cetățeni nemaghiari.

Uneori etnoprostia se manifestă într-o formă stupefiantă.

Ce să mai zici când o doamnă neomaghiară, într-o biserică în care marea majoritate se roagă românește de 85 de ani, tună și fulgeră: „Mai slăbiți un pic cu românismul vostru, căci mâncați pită ungurească!” Omul care știe ce înseamnă bun simț și democrație știe că ungurul care acolo e în minoritate ar trebui să învețe românește în caz că vrea să facă parte dintr-o comunitate românească și nu invers! Secuiul vorbește oare la el acasă românește de dragul câtorva români? Iar dacă Dumnezeu a vrut ca unul să fie român, altul ungur sau neamț, de ce nu-l îndeplinim voința? De ce vrem fără nici un motiv serios să ne schimbăm fața? Tot în acest locaș sfânt, minoritatea adunată în jurul conducerii filomaghiare nenorocește de ani de zile majori-

re. În Ungaria actuală, în majoritate xenofobă, câți dintre membrii comunităților naționale nemaghiare vor îndrăzni să-și manifeste identitatea? Și totuși, formula de recensământ o să cuprindă și o rubrică pentru minorități, căci Ungaria, care se scufundă tot mai evident în mocirla unei ideologii devastatoare, nu-și poate permite luxul sugerat de cei de la oficiul de statistică, fiindcă trebuie să aibă în vedere și interesul ungurilor din țările vecine. Ce s-ar întâmpla cu ungurii din Bazinul Carpatic în caz că ar proceda și ele ca cei care în Ungaria consideră că numărul minorităților este neglijabil? Să recunoaștem că problema e într-adevăr complexă peste tot în lume. În Occident, cu câteva excepții, este neglijată din momentul ce drepturile colective nu sunt recunoscute. La noi, intoleranța de mai multe

tatea cu tot felul de pretexte pentru a putea aduce un pastor ungur. Oare acești români îngăimați, debusolați pentru care naționalitate vor pleda în fața recenzorului, mai ales dacă ar avea norocul ca acesta să fie ungur?

În Ungaria, din 1880 se face înregistrarea cetățenilor după *limba maternă*. Din 1941, formularul de recensământ mai cuprinde – cu excepția anului 1970 – și o rubrică pentru *naționalitatea* cetățeanului. Niciodată nu s-a obținut un rezultat precis cu privire la numărul cetățenilor nemaghiari! Același lucru se va întâmpla și în 2011, cu o relevantă descreștere al numărului minorităților naționale din Ungaria, în fruntea celor care își vor schimba cojocul în ködmön stând și de data aceasta, alături de romi, probabil românii.

Gh. Petrușan

Pe scurt...

JULA

Teatrul român de amatori din Julia va juca piesa „Arlechino, sluga la trei stăpâni”, realizată de Eleonora Chiriac, la Festivalul Internațional de Teatrul pentru elevi, organizat anual la București. Trupa de teatru a Liceului „Nicolae Bălcescu” va porni spre capitala României în ziua de 5 iunie și se va întoarce pe 7 iunie.

BUDAPESTA

Pe 29 mai, la Liceul „Móricz Zsigmond” din capitală se vor înmăna premiile pentru elevii participanți la olimpiada OKTV la limba și literatura română. Participanții la concursul oral de pe 27 martie, au aflat rezultatele la câteva zile după concurs. Pe locul I s-a clasat Sorin Vaida, pe locul II: Odetta Otlăcan, pe locul III: Anita Szépfalusi, iar pe locul IV: Cintia Benye.

MICHERECHI

Elevii clasei a 7-a a școlii generale au fost într-o excursie de două zile, pe 27–28 mai, la Visegrád, oraș situat în cotul Dunării, la nord de Budapesta.

APATEU

Serbarea de bun rămas a elevilor din clasa a 8-a a școlii generale va avea loc pe 13 iunie, cu începere de la ora 10.30. Într-o atmosferă deosebită, 17 elevi își vor lua rămas bun de la instituția de învățământ și de la colegii lor de clasă. Din septembrie, 9 elevi vor învăța în clasa întâi la școala din Apateu.

MICHERECHI

În luna decembrie a anului 2006 a fost achiziționată prima rețea de cablu în sat. Pachetul de programe disponibil pe cablu conține programul TVR1 și TVR2 al Televiziunii Române la prețul 1.080 forinți lunar. Pachetul, în care stau la dispoziția abonaților 5 programe românești incluse pe lângă TVR1 și TVR2 două canale de muzică (ETNO TV și TARAF TV) iar din 15 martie a anului curent beneficiarii au acces și la programul TVR Cluj. Firma Jel-Kép CATV are aproximativ 150 de abonați în această localitate. Informații suplimentare puteți afla la numărul de telefon 66/427–353.

Înălțarea lui Isus – dovada că El a făcut tot ce trebuia pentru mântuirea noastră

Înălțarea Domnului Isus este actul care ne vorbește despre planul lui Dumnezeu pentru mântuirea neamului omenesc a fost sfârșit cu succes.

Isus a venit pe planeta noastră devenind Om ca să ducă pe mulți oameni la slava lui Dumnezeu. Isus a croit o cale prin care a arătat omenirii că se poate trăi în sfințenie într-o lume întinată. Isus a mers la cruce de bună voie luând asupra lui pedeapsa pe care de fapt o merităm noi. Isus a murit, a fost îngropat și a treia zi a înviat după Scripturi dovedind cu putere că este Fiul lui Dumnezeu. Isus a dăruit apostolilor prin Duhul Sfânt porunci. Isus prin arătările Lui a convins pe ucenici că este viu, credința ce a determinat pe ucenici să fie

gata de jertfa pentru Domnul Isus. Isus și-a asigurat ucenicii că nu vor rămâne singuri, ci Mângâietorul Duhul Adevărului va fi cu ei și în ei.

Isus L-a dat porunci cu privire la marele „Start al Evangheliei” căci pornirea lor va fi din Ierusalim și se va încheia cu noi la marginile Pământului ca orice suflet să audă Evanghelia.

Deci misiunea de împăcare a fost împlinită. Acum începe o a doua fază în marele plan Dumnezeiesc, Isus devin mijlocitor, începând astfel lucrarea de mijlocire. În văzul tuturor, Isus S-a înălțat la cer, și un nor L-a ascuns de ochii lor. Înălțarea lui Isus este actul ce ne spune; că El a făcut tot ce trebuia pentru mântuirea noastră. Înălțarea lui Isus e dovadă că cerul L-a

șteptat, și Isus primește din nou Slava pe care a avut-o înainte de a veni pe pământul nostru. Înălțarea lui Isus e dovadă că El a început să pregătească un loc, ca acolo unde va fi El să fie și slujitorul Lui. Înălțarea lui Isus e dovadă puternică cu privire la împlinirea tuturor profețiilor cu privire la EL, rămânând să se îplinească și aceasta :

El va reveni în același fel cum l-ați văzut mergând în nor – și orice ochi îl va vedea. Va fi fericire veșnică pentru acei ce l-au urmat fideli; o despărțire de la fața lui pentru acei ce l-au respins, un chin veșnic.

Fericita noastră nădejde este de a fi pururea cu Domnul Isus. O, Doamne adu ziua aceea cât mai curând!

Amin!

Valentin Popovici

Isuse!

Isuse! Binecuvântare
Tu prin Golgota ne-ai adus,
Izvor bogat de îndurare,
Lumină călăuzitoare,
Și har măreț venit de sus!

Isuse! Ce de preț comoară,
Ne torni în gânduri și simțiri!
Iubirea Ta în noi coboară,
Și schimbă cea mai grea povară
În mângâieri și fericiri!

Isuse! Scumpă melodie,
Senină doină, dulce vers,
Fermecătoare simfonie,
Prin crucea grea din veșnicie,
Triumfătoare-n univers.

Isuse! Calea fericirii,
Și-a Adevărului curat!
Isuse! Taina nemuririi
Și Viața-n harul mântuirii!
Isuse, Nume minunat!

Atacurile se intensifică – creștini bătuți, biserici incendiate în India

Atacurile asupra creștinilor se intensifică în India. În ultimele săptămâni, Vocea Martirilor a primit un număr de știri legate de atacuri asupra creștinilor din India.

În 10 mai, două biserici din districtul Imphal, statul Manipur au fost incendiate de către militanți hinduși, potrivit unei știri din 15 mai a Evangelical Fellowship din India. În ziua care a urmat, o altă biserică din zonă a fost incendiată, de asemenea. Clădirile bisericilor au fost grav avariate, iar mobilierul și aparatura au fost distruse.

În după-amiaza zilei de 12 mai, militanți hinduși au dat buzna într-o școală din Chennarayapatna, districtul Hassan, statul Karnataka, unde pastori și alți creștini se adunau pentru rugăciune. Militanții i-au acuzat pe credincioși de convertire forțată și i-au bătut pe câțiva dintre ei, inclusiv pe pastorul K. K. Ramesh. De asemenea, aceștia le-au ofensat verbal pe femeile aflate de față, au ars Biblii și altă literatură religioasă. La urmă, militanții au mers la locuința pastorului Ramesh unde au distrus obiecte de valoare. La sosirea poliției, aproximativ o oră mai târziu, aceștia au dus câțiva credincioși la stația de poliție și i-au reținut. Celor care erau răniți li s-a refuzat îngrijirea medicală. Cu toții au fost eliberați fără acuzații.

În 14 mai, zece militanți hinduși l-au acostat pe pastorul George Philip (58 ani), în timp ce acesta se plimbă prin satul Kottavillai, statul Tamil Nadu. Atunci când pastorul a încercat să se îndepărteze de militanți, a fost atacat cu pietre și bătut. Ulterior a fost spitalizat pentru rănilile sale.

Rugați-vă pentru vindecarea celor răniți. Rugați-vă ca credința plină de îndrăzneală a creștinilor din India să fie o lumină ce îi atrage și pe ceilalți la Isus (Matei 5:14-16).

Un program nou aduce noi credincioși

În Yemen – cu o populație de 23 de milioane de musulmani, în care nu sunt biserici unde credincioșii pot să se alăture pentru părăsire și învățătură – răspunsul la un program recent difuzat la radio este un semn încurajator.

Far East Broadcasting Company a lansat programul „Biserica în casă” în decembrie 2008 și de atunci a avut o creștere în numărul de credincioși în țară. Din cauza acelei creșteri, Feba, o soră a organizației FEBC, a lansat încă 36 de programe anul trecut în noiembrie. Programele ajută la învățarea și conturarea Bibliei pentru biserică.

FEBC speră că programul „Biserica în casă” radiodifuzat va încuraja credincioșii să își formeze propriile lor biserici în case și să le de-a informații ca ei să fie îndeajuns confidențiali pentru a face aceasta. Credincioșii Yemeni se roagă ca mai mulți credincioși și necredincioși să audă emisiunea radio.

A trecut doar 5 ani de când Feba a început lansarea programelor în dialectul celor din Yemeni. Aceasta a adus o creștere interesantă în programe și oamenii au auzit despre Hristos în propriul lor dialect. Programul a început ca și o emisiune de o oră în fiecare seară și s-a extins acum la două ore.

(Sursa: www.știricreștine.ro)

Zi de sărbătoare la biserica din Bătania

Săptămâna trecută joi, 21 mai, creștinii ortodocși i-au sărbătorit pe Sfinții Împărați Constantin și Elena. De praznicul sfinților împărați, în Biserica Ortodoxă Română din Bătania au participat la Sfânta Liturghie și copii grădiniței românești din oraș, însoțiți de educatoarele lor și câțiva elevi de la școala generală.

„Biserica noastră îi cinstește pe împărații Constantin și Elena nu pentru coroana lor pământească, pe care timpul a risipit-o, ci pentru cununa cea cerească, nepieritoare, pe care și-au agonisit-o prin credință și faptele lor. Prăznuindu-i așa cum se cuvine, prin rugăciuni și cântări de laudă, ca pe niște bineplăcuți ai lui Dumnezeu, care sălășluiesc acum în locașurile de sus, să căutăm întotdeauna, să luăm ca armă de scut și de apărare, crucea Domnului și cu puterea ei să alungăm toate ispitele și tot răul, așa cum sfinții pe care îi

prăznuim astăzi au biruit cu ajutorul sfintei Cruci toată puterea vrăjmașului. În același timp, să-i chemăm în ajutor, prin rugăciunile noastre, rugându-i să mijlocească către Bunul Dumnezeu, cererea noastră pentru ocrotirea sfintei noastre Biserici, pentru o viață mai bună, pentru liniștea și pacea întregii lumi și pentru mântuirea sufletelor noastre. Viața sfinților pe care i-am sărbătorit astăzi și ale căror chipuri le găsim zugrăvite în toate bisericile creștine ortodoxe, este important să fie știută și de acești copii care au participat azi la biserică. La sărbătorile care au loc în cursul săptămânii sunt prezenți aproape întotdeauna, pentru că fiind zi de lucru, educatoarele îi pot aduce la biserică organizat, iar pentru acest fapt le mulțumim atât conducerii grădiniței cât și a școlii”, a spus preotul paroh Ilie Ciocan, la sfârșitul slujbei.

A.B.

PS Siluan, pe urmele Sfinților Chiril și Metodiul în Cehia

La sfârșitul săptămânii trecute, la Biserica Ortodoxă a Ținuturilor Cehiei și Slovaciei, Întăistătorul său, Prea Fericitul Hristofor de Praga și al Ținuturilor Cehiei și Slovaciei, a organizat o sărbătoare cu ocazia aniversării zilei de naștere a Sfântului Apostol Chiril, la care a invitat reprezentanții tuturor bisericilor ortodoxe. Patriarhia Română a fost reprezentată de Prea Sfințitul Părinte Siluan, episcopul românilor din Ungaria, delegat fiind de Prea Fericitul Patriarh Daniel.

Manifestarea a început la Praga cu o conferință internațională cu tema „Misiunea ortodoxă”, care a fost dedicată aniversării a 1140 de ani de la nașterea Sfântului Apostol Chiril, la care au fost prezenți reprezentanți de la Patriarhia Ecumenică, Biserica Rusiei, Patriarhia Română, Patriarhia Alexandriei, Biserica Greciei, Bulgariei, Cipru, toate reprezentate la nivelul cel mai înalt.

După conferința de la Praga a avut loc o coliturisire pe urmele apostolilor Chiril și Metodiul, la mănăstirea Mikulcik, unde s-a săvârșit o Sfântă Liturghie arhierască, prezidată de Prea Fericitul Hristofor. În aceste locuri au trăit și au propovăduit apostolii Chiril și Metodiul. Biserica Cehiei și a Slovaciei are atât o istorie străveche cât și una foarte modernă. Biserica zilelor

noastre se găsește în spațiul Moraviei, unde Sfinții frați Chiril și Metodiul și-au început misiunea printre slavi, introducând rânduiala liturgică și canonică a Bisericii Ortodoxe, tradusă în slavonă. Pentru a reuși aceasta, ei au dezvoltat primul alfabet slav. Realizările lor au fost distruse după ce Metodiul a murit în 885.

Pelerinajul a continuat cu o vizită la mai multe mănăstiri, printre care a fost vizitată și mănăstirea Hrubá Vrbka, un loc important pentru istoria Cehiei, pentru că acolo s-a născut mucenicul Gorazd, urma-

șul sfinților Chiril și Metodiul, de numele căruia se leagă evenimente importante în istoria Cehiei. A fost vizitată și casa memorială a Episcopului Gorazd, care a primit numele mucenicului după ce a fost hirotonit ca Episcop de Moravia și Silezia la Catedrala Sfântului Arhangel Mihail din Belgrad, de către Patriarhul Dimitrie al Serbiei. Episcopul Gorazd Pavlik este considerat succesor al Arhiepiscopului Metodiul al Moraviei și poartă numele discipolului și succesorului Sfântului Metodie, Episcopul Gorazd.

A. Butar

Praga

Răspunsuri duhovnicești Spovedanie și autocritică

Când vin tineri la mine și am timp să mă ocup de ei, îi cercetez în latura credinței și-i întreb: Crezi în Dumnezeu?

De obicei, răspunsul este pozitiv.

Poate că omul se și miră de multe ori că i se pune o astfel de întrebare, când el se află în mijlocul unui act de credință – se spovedește. Cineva care se spovedește mărturisește o credință, pentru că oamenii care

cred în Dumnezeu se spovedesc.

Adică, asta nu înseamnă că cineva care nu crede în Dumnezeu nu-și poate face o autocritică, nu se poate cerceta pe sine, nu face niște investigații în sufletul său, în legătură cu îmbunătățirea sufletească. Dar, de spovediți, în general, se spovedește omul care crede în Dumnezeu, care știe de păcat, de păcat ca realitate, care priveș-

te și pe om și pe Dumnezeu.

Cei ce-și fac autocritica se gândesc la anumite defecte, la anumite insuficiențe, la anumite deficiențe, dar nu se gândesc la credința propriu-zisă și nu se gândesc la deficiențe, la insuficiențe ca păcat.

Adică nu privesc și raportarea faptei celei rele, a gândului celui rău, la Dumnezeu.

Arhim. Teofil Păraian

Cei trei iepurași

Au fost o dată trei iepurași pufoși care locuiau la câmp. Nu fuseseră niciodată departe de casă și singurele animale pe care le cunoșteau erau hârciogii, șoricelii și alte rozătoare vecine. Iepurașii erau foarte talentați la cântat. Toată ziua bună ziua alergau și cântau de ți-era mai mare dragul să-i ascuți. Primul iepuraș se numea Rilă, al doilea Nilă și al treilea Bilă. Uneori se mai certau pentru că Rilă dorea să fie în centrul atenției și încerca să cânte cel mai tare dintre toți, dar veșnic se împăcau pentru că erau foarte buni prieteni. Copilăriseră împreună și acum își doreau să se afirme împreună. Din păcate câmpul nu le oferea prea multe oportunități pentru că fie rozătoarele cât de drăguțe, trebuie să recunoaștem că nu sunt prea bune cunoscatore de muzică...

Astfel într-o bună zi pe când lucrau la un cântec, iepurașii au intrat în vorbă cu un drumeț. Era o bufniță înțeleaptă care auzindu-i cântând i-a sfătuit să încerce norocul la munte, ori măcar pe vreun deal într-o pădure unde ar avea un public numeros și fin cunoscător de muzică ie-

purească. Rilă era entuziasmat dar Nilă și Bilă erau destul de reținuți pentru că nu părăsiseră niciodată câmpul unde se născuseră și se temeau de lumea aceasta atât de mare despre care auziseră numai lucruri înspăimântătoare. Totuși Rilă i-a convins să pornească la drum și cu ajutorul bufniței înțelepte au alcătuit o hartă cu toate pădurile care se presupuneau a fi primitoare și iubitoare de cântec.

Au mers cei trei iepurași cale lungă-lungă de credeau că nu o să se mai termine niciodată.

Dar călătoria lor nu a fost zadarnică, pentru că ajungând în Valea Cerbului (acolo unde există faimoasa Poiană cu Zâne), au fost întâmpinați și de ursuleți și de vulpițe și de toate animalele cu lăbuțele deschise, și au avut ocazia să cânte într-un concert nemaipomenit alături de nume consacrate ale Pădurii cum ar fi Privighetoarea și Ciocârlița.

Așa că hai să învățăm cu toții că pentru a-ți atinge scopul, pentru a împlini ce ne dorim noi cel mai mult, trebuie să muncim, să luptăm și să avem răbdare să culegem roadele.

Oare ce se întâmplă acolo, sus?

Din adâncul scorburii sale, Castor îl auzi pe Iepurilă cum săpa chiar deasupra capului său. „Hei ce faci?“, îl întreabă Castor pe acesta. „Păi, îmi sap grădina!“ îi răspunse prietenul său.

Urmărește cu creionul poteca numerelor de la 1 la 10 și îl vei conduce pe Castor la Iepurilă!

A comanda și a percepe

În postul de comandă, creierul primește toate informațiile interne ale corpului, precum și cele din mediul exterior. În serviciul său sunt nervii, măduva spinării, cele cinci simțuri și hormonii.

Voi sunteți cei care faceți să vă bată inima, să vă funcționeze plămânii sau stomacul? Nu! Un sistem eficient, zi și noapte în alertă, face aceasta pentru voi: acesta este sistemul nervos. El asigură automat reflexele esențiale pentru supraviețuirea voastră.

Doriți să prindeți un balon în zbor, să calculați câți bani v-au mai rămas în buzunar sau să apăsați pe butonul dorit al jocului vostru electronic? Același sistem este acolo, gata să execute și să transmită voința voastră. Cu condiția ca pentru întreprinderile dificile să fi antrenat.

Miliarde de mesaje captate de receptorii nervoși circulă în fiecare zi în corpul vostru. Mii de kilometri de fibre nervoase, ca fibrele electrice, asigură transportul mesajelor. Acest mini-curent este numit „influx nervos”. Acesta este, în același timp, electric și chimic. În medie, viteza sa este de 100m/s. Un sistem mai lent, dar la fel de important, îl asistă. Este cel al hormonilor, vehiculați de sânge, care muncesc și ei.

Creierul și memoria

Creierul nu cântărește mai mult de 1,5 kg și totuși utilizează doar el singur mai mult de un sfert din alimentarea cu sânge a corpului. Regiunile sale interne, apropiate de măduvă, reglează toate funcțiile esențiale ale vieții: controlează ritmul inimii și al respirației, reglează somnul și temperatura, coordonează mișcările... Cu cât ne îndepărtăm de măduvă, cu atât funcțiile sunt mai complexe și caracteristice speciei umane: memoria, gândirea, emoțiile, limbajul, imaginația... Memoria umană, ca aceea a

calculatoarelor, permite înregistrarea, conservarea și restituirea datelor. Pentru a-ți aminti de o persoană, de o lecție sau de un loc nu e suficient să le cunoști, trebuie să le și înregistrezi convenabil. Dacă amintirea este bine fixată, va fi mai ușor să o găsești. Cel mai bun mijloc de a nu uita este să revezi adesea ceea ce conține memoria. Ca orice facultate umană, memoria poate fi educată, probabil prin punerea în activitate a neuronilor care au rămas până la acea dată inactivi. Somnul joacă un rol fixator a ceea ce a fost înregistrat pe parcursul zilei.

Cinci moduri de a simți

Urechile sunt organele auzului, dar ele adăpostesc și organele de echilibru. Fără ele, lumea este mută și se clatină.

Închideți un ochi, închideți-l pe amândoi. Ochii, organele vederii, sunt necesari pentru a vedea bine lumea în relief și în culori. Cei mai buni ochi sunt cei ai copiilor de sub 12 ani.

Pentru a pipăi, sute de terminații nervoase sunt gata de a fi iritate în epidermă și în dermă: 2300 sunt situate în palma mâinilor.

Limba, sensibilă la atingere, este îndeosebi organ de gust, capabilă să detecteze aromele. Dulce, sărat, acru, amar sunt recunoscute de mugurii de la baza unor papile.

Nasul cel mai dotat poate distinge 3000 de mirosuri. În interiorul nărilor noastre, organele de miros sunt garnisite cu 5 milioane de receptori olfactivi.

Sistemul nervos

1. creier

2. creier
3. măduva spinării
4. nervi

Unitatea de bază a sistemului nervos este neuronul. Creierul conține peste 1,5 miliarde de astfel de celule. Fibrele nervoase, compuse din neuroni, leagă creierul de restul corpului. Nervii senzitivi primesc informațiile, nervii motor ordonă funcționarea organelor.

Creierul

Cele două emisfere cerebrale sunt divizate în lobi la nivelul cortexului (stratul extern al creierului). Fiecărui dintre ei îi corespunde una sau mai multe funcții vitale. De exemplu, lobul occipital este centrul vederii.

Urechea

Timpanul (1) vibrează sub efectul sunetelor. Osciloarele (2) conduc undele sonore la labirint (3), unde sunt transformate în influxuri ce se transmit la creier prin nervul auditiv (4) ce intră în ochi. Corneea și cristalinul „reglează” imaginea obiectelor. Imaginea se formează pe retină.

Pielea

La exterior, epiderma conține rădăcinile firelor de păr, terminațiile nervoase și corpusculii de simț, glandele sudoripare (produc sudoarea) și cele sebacee (secretă sebum, ce unge pielea).

Personaje:

Fetița
Păpușa
Martinică
pisicuța
cățelușul
Mihaela
Mihăiță
copilul I.
copilul II.
copilul III.
catalogul
abecedarul
creionul

În sala de grupă intră o fetiță, ia păpușa de pe raft și îi interpretează un fragment dintr-un cântec de leagăn.

Fetița:
Somn ușor, păpușa mea,
Să nu plângi când te-î
scula.
Te-am iubit, te-am îngrijit
Și-nceț, toamna a venit.
Suntem mari acum,
de școală
Și-alți copii, mai mici ca noi
Te vor legăna în poală.

Fetița mângâie jucăriile de pe etajeră.

Somn ușor, cățel de pluș,
Noapte bună, Martinică!
De-acum o să rămâneți
Cu copiii de grupa mică.
Somn ușor, pisicuță,
Prietenă mea de o vară!
Somn ușor, grădiniță,
Vremea zboară către
școală.

Fetița interpretează același cântec, plimbându-se prin sala de grupă, apoi se așează la o masuță și adoarme cu capul pe brațe. În scenă intră cățelușul, Martinică, păpușa, pisicuța și se așează pe băncuță în locul jucăriilor.

Cățelușul:
Hei, treziți-vă prieteni!
Păpușico, Martinică,
Deșteptați-vă degrabă
Să vedem ce se întâmplă!

Martinică:
Cine-i, ce s-a întâmplat?

Cățelușul:
Martinică, n-ai aflat?

Păpușa:
Cine m-a trezit din somn?

Pisicuța:
Taci odată, vreau să dorm!

Cățelușul arată cu degetul spre fetiță.

Cățelușul:

Teatrul pentru copii

Adio, grădiniță!

Mai încet, să n-o treziți
Căci abia a adormit.

Martinică:
Vai, ce tristă-i sărăcuța,
Cine o fi supărat-o?

Păpușa:
Mie încet, când mi-a cântat,
Mi-a șoptit că va pleca,
M-a rugat să nu fiu rea,
Să mă joc cu grupa mică
Așa cum făceam cu ea.

Pisicuța:
Cum să plece, unde?

Toți: Unde? Unde?

Păpușa:
Poate pleacă la bunici.

Cățelușul:
Sau poate în drumetie.

Martinică:
Ar fi veselă, zglobie.

Păpușa (plângând):
Poate pleacă de la noi
La o altă grădiniță.

Pisicuța:
Oare-am necăjit-o noi?

Martinică:
Zic să mergem să-ntrebăm
Un copil din grupa mică.
Păpușico, nu mai plânge,
Căci îndată o s-aflăm.

Toți se îndreaptă către căsuța Mihaelei, amenajată într-un colț al scenei.

Toți: Mihaela! Mihaela!

Mihaela: Cine m-a trezit?
Încă-i întuneric.

Voi sunteți, prieteni?
Unde ați pornit?

Păpușile vorbesc toate deodată.

Toți:
Ce se întâmplă?

Mihaela:
Stați puțin, nu toți deodată!
Martinică, spune-mi tu.

Martinică:
Grupa mare, unde pleacă?

Mihaela:
Grupa mare? Unde să plece?
Nicăieri, ce v-a venit?

Păpușa:
Mie-n taină mi-a șoptit,
Când abia a adormit.

Mihaela: Cine?

Pisicuța:
O fetiță,
E acum la grădiniță.

Cățelușul:
Și e tristă
Între gene
Are boabe de mărgelă.

Mihaela:
Sărăcuța, de ce oare?
Mihăiță, frățioare,
Vino să te-ntreb ceva!

Mihăiță:
Ce-i cu voi, ce s-a întâmplat?

Mihaela:
Ești în grupa mijlocie,
Poate că tu ai aflat
Unde pleacă grupa mare?

Toți: Unde pleacă?

Mihăiță:
La plimbare!

Mihaela:
Mihăiță, nu glumi,
Au venit cu toți aci,
Aflând de la o fetiță
Că de mâine, grupa mare,
Va pleca din grădiniță.
Unde pleacă și de ce?

Mihăiță:
Adevărat?
N-am știut, îmi pare rău.
Nu știu nici eu.
Stați să îmi trezesc colegii.

Mihăiță își strigă colegii.

Copilul I:
Ce-i cu voi, ce s-a întâmplat?

Mihăiță:
Dragi prieteni, am aflat
Că de mâine, grupa mare,
Va pleca din grădiniță.
Unde pleacă, știți voi oare?

Toți: Nu, nu știm!

Copilul II:
Stați puțin, să mă gândesc.
Daniela, o fetiță
Care-acum e-n grupa mare,
Îmi spunea că va pleca
Chiar în toamna următoare.

Toți: Va pleca, dar unde oare?

Copilul II:
Îmi spunea ceva de cărți,
De ghiozdan, de catalog,
Dar nu-nțelegeam deloc.

Copilul III:
Frățiorul meu, Costel,
A primit o carte-n dar.
Se cheamă ABECEDAR
Și-are litere în el.

Mihăiță:
Stați puțin, se duc la școală,
Să învețe să citească,
Să scrie, să socotească.

Mihaela:
Ascultați atunci la mine.
De mâine ne despărțim,
Haideți să-i sărbătorim.

Se așează în semicerc, interpretând un cântec adecvat.

În scenă intră și ceilalți copii, viitorii școlari, care vor

Costume:
pentru cățel – salopetă gri;
pentru urs – salopetă maro;
pentru păpușă – rochiță cu volane, viu colorată;
pentru pisicuță – o salopetă;
pentru catalog – costum închis la culoare cu o cămașă albă și un catalog confecționat din carton;
pentru creion – salopetă de o culoare, iar pe cap un coif ascuțit;
pentru abecedar – pelerină pe care vor fi lipite litere.

Decor:
Interiorul unei clase:
măsuțe cu scăunele alături, o băncuță pe care vor fi așezate jucării (cățeluș, pisicuță, ursuleț, păpușică).
Într-o parte a scenei este amenajată căsuța Mihaelei, văzută din exterior.

recita poezii și vor interpreta cântece despre școală.

Mihăiță:
Dragi prieteni, o cetate
Vi se deschide în cale.
Ea seamănă cu o carte
Și vă spune multe taine.

Se aud bătăi în ușă. În scenă intră catalogul, creionul și abecedarul.

Catalogul:
Bine v-am găsit, prieteni.
Eu, bătrânul Catalog,
Cu Abecedarul harnic
Și Creionul, la un loc,
Am venit ca să vă spunem
Mult succes și note bune.

Creionul:
Taina cea mai dragă mie,
Eu v-o dăruiesc cu drag.
Să așterneți pe hârtie
Literele în șirag
Și-n mânuțe harnice
Eu să fiu o jucărie.
Să vă fie dragă cartea,
Să-nvățați cu bucurie.

Abecedarul:
La toamnă vă așteptăm
Cu porțile larg deschise,
Împreună să-nvățăm
Să-mpletim cununi de vise.
Să scriem, să socotim,
Viitorul să-l clădim
Luminos ca pe o carte
Pe care știm s-o citim.

Serbarea se încheie cu un cântec despre școală.

Sceneta la carnavalul din Micherechi, în anul 2008

Jurnaliști de naționalitate în Croația

Totul a început acum câțiva ani. Colegii de naționalitate de la Televiziunea Maghiară ne-au rugat, pe noi, cei de la redacția românească, să le organizăm o excursie în România. Apoi, Redacția Emisiunilor de Minoritate a postului public câștigând un premiu, s-au creat condițiile materiale ca în vara anului trecut colegii de la redacțiile croată, slovacă, germană, romă, slovenă, sârbă, greacă și bulgară să petreacă șase zile în România. Inițiativa a creat o tradiție. Între 11-16 mai 2009, colegii de la redacția croată s-au revansat și ne-au invitat pentru o săptămână, în țara lor mamă, în Croația.

Tânărul stat croat și-a cucerit independența în 1991, în urma războiului de independență. Urmele luptelor de odinioară sunt observabile chiar și după aproape două decenii. Am trecut prin multe zone, unde pereții caselor sunt pline de găurile gloanțelor ucigașe. Croația are aproximativ 4,5 milioane de locuitori, o bună parte dintre ei își asigură existența din turism, țara având sute de kilometri de litoral la Marea Adriatică. 20 la sută din produsul intern brut este asigurat din veniturile încasate din turism.

Cu cei aproape 20 de colegi ai redacțiilor de naționalitate ale Televiziunii Maghiare am plecat la drum spre Bosnia și Herțegovina, oprindu-ne pentru câteva ore la Mostar, un oraș populat, pe cele două maluri ale Neretvei, de croați catolici și bosniaci musulmani. Podul care desparte cele două categorii de locuitori a fost martorul luptelor crâncene dintre ei. Pe partea musulmană s-a deschis și un muzeu care prezintă istoria tristă a distrugerii podului, până astăzi refăcut prin colaborarea mai multor țări. Primul nostru popas mai lung l-am făcut la Dubrovnic, un oraș fascinant, al cărui centru istoric se află, din 1979, pe lista patrimoniului mon-

dial UNESCO. Plimbându-ne printre pereții adăposturilor de mai multe sute de ani, am avut impresia că pentru câteva ore am înțeles roata vremii, ajungând

în vechea Ragusa, stăpânită de italienii călători.

Următoarea noastră oprire a fost la Split, unde după vizitarea studioului teritorial al Radioteleviziunii Croate, în inima orașului am dat de o biserică ortodoxă. Am avut posibilitatea să stăm de vorbă cu preoteasa părintelui paroh. Acesta are tot mai puțini credincioși la slujbele duminicale. O parte a puținilor sârbi care au mai rămas în oraș, după luptele pentru posesia orașului Split, dintre armatele croate și sârbe, au trecut la catolicism, schimbându-și și religia. De frică sau numai din precauție? Nu știm, dar cu siguranță este o reacție

disperată a unui minoritar, rămas cu orice preț pe meleagurile unde s-a născut. Pe noi numai Dumnezeu ne iubește, spunea preoteasa ortodoxă.

Micul grup al oamenilor de televiziune din Ungaria și-a continuat drumul spre orașul Trogir, al cărui cartier vechi se află de mai bine de un deceniu pe lista monumentelor protejate de UNESCO. Următorul nostru popas a fost la Zadar, iar apoi la Parcul Național Krk, unde am admirat cascadele care au ser-

vit ca fundal al filmelor lui Goico Mitici. Ne amintim cu toții de acele vremuri. În scurt timp am sosit la motelul Autogovernării Croate din Ungaria, aflat pe insula Pag, ca mărime cea de-a șasea insulă din Croația. Complexul este dat în folosință de statul croat pe o perioadă de 50 de ani, iar una dintre condiții este ca pe o durată de o lună, el trebuie pus la dispoziția copiilor școlilor croate din Ungaria.

Ultima noastră oprire am făcut-o în capitala țării, la Zagreb. Firește am vizitat și sediul central al Radioteleviziunii Croate. Am aflat că minoritățile din Croația, inclusiv maghiarii și cei aproximativ 200 de mii de sârbi, au o singură emisiune de 45 de minute pe săptămână. Aceasta este opțiunea postului public croat, reprezentanții cărora nu exclud extinderea spațiului acordat minorităților. Noi, cei de aici, îi susținem în aceste planuri, căci Croația este o țară plină de schimbări înspre bine.

T. Boca

Centru „Arghezi” la Arad

Pe 21 mai, la Arad a fost inaugurat „Centrul de Cercetare al Literaturii Argheziene”. La manifestarea culturală au participat numeroși oameni de știință, literați nu numai din Arad și Timișoara, dar și de la București, ca de exemplu: Academicianul *Eugen Simion*, președintele Fundației Naționale pentru Cultură și Artă. Cu prilejul inaugurării centrului de la Arad, s-a lansat și volumul „Baruțu T. Arghezi, un spirit european”, de *Vasile Man*, apărut la editura „Vasile Goldiș” University Press. La eveniment a fost reprezentată și Catedra de Limba și Literatură Română din cadrul Universității de la Seghedin de către lector *Maria Gavra* și conf. *dr. Petru Weber*. De la doamna Maria Gavra am aflat de ce a fost deschis tocmai la Arad acest centru de cercetare.

– Este într-adevăr un eveniment cultural deosebit, pentru că Tudor Arghezi este un poet și scriitor extrem de important pentru literatura română, și legătura lui cu Aradul ar putea să pară cam ciudată pentru că el a fost, de fapt, un om cu rădăcini în Oltenia, a trăit în București, și este chiar tipic pentru spiritul sudului României. Totuși, în Arad s-a întâmplat acest eveniment, deoarece fiul său, *Baruțu Arghezi*, care are deja o vârstă apreciabilă, împreună cu soția *Doina Arghezi*, s-au gândit să doneze Universității „Vasile Goldiș” din Arad niște obiecte care se referă la familia lor, aici incluzându-l și pe marele scriitor Tudor Arghezi, pentru că se pare că aici, în Arad, au găsit uși deschise. Soții Arghezi au trăit o bună parte a vieții lor în Elveția, unde au adunat destul de multe obiecte, nu atât cu valoare materială, cât cu o valoare spirituală și morală. Au găsit oameni interesați, binevoitori, care să pună în valoare aceste obiecte, care sunt în primul rând câteva manuscrise rămase de la marele scriitor. Donația cuprinde câteva mii de cărți și obiecte de artă, care au populat viața familiei. Pentru că aici au găsit uși deschise, de la Universitatea din Arad, s-a luat legătura cu Academia din București care a fost interesată de a recupera aceste manuscrise ale lui Tudor Arghezi. Această inaugurare a Centrului de Cercetare a Literaturii Argheziene a fost onorată de personalități de mare valoare, oameni de cultură din Arad, Timișoara, București etc. Se mizează pentru o bună colaborare între Academie și Universitatea „Vasile Goldiș”, pentru ca tot ce a fost obținut prin această donație să fie pus în valoare și să se scoată o ediție integrală a lui Tudor Arghezi.

– Înseamnă că acest centru de cercetare va fi deschis celor interesați care doresc să efectueze cercetări pe opera lui Arghezi?

– Acest centru probabil va avea o modalitate de selectare, pentru că trebuie oameni competenți care să se ocupe de asemenea lucruri, care, sigur sunt rare, prețioase, și altele sunt unicate. În schimb se poate vizita un muzeu pe care l-a deschis universitatea Vasile Goldiș, cu obiectele de artă și de uz personal donate de soții Arghezi. Iată că avem posibilitate să intrăm oarecum în intimitatea laboratorului unui scriitor atât de important cum este Tudor Arghezi, și care, se pare, a lăsat moștenire o parte din talentul său și fiului, pentru că și Baruțu Arghezi are deja câteva cărți publicate, și se pare că nu este lipsit de talent, chiar dacă nu ajunge la valoarea tatălui său. A primit pentru poezie o distincție și din partea unor foruri din Franța, așa că putem să contăm pe talentul, valoarea lui. Cred că este lăudabil ca în aceste vremuri grele de criză, iată cineva se gândește să investească și în cultură. Aradul poate fi mândru că se poate lăuda cu un astfel de centru pentru cercetarea operei lui Arghezi și cu tot ce are, obiectele care constituie substanța muzeului.

✱

Pentru cei interesați, centrul se găsește în Piața Catedralei, la nr. 1, vizavi de catedrala veche, iar muzeul este pe Bulevardul Revoluției, aproape de Teatrul de Stat din Arad.

Anamaria Brad

Cu rulota, în excursie la Jula

Campingul Marc din Jula își așteaptă oaspeții cu porțile deschise

Avantajul unui sejur în camping este evident pentru turiștii cărora le place natura sau gătitul în aer liber. Mai intervine apoi și avantajul legat de partea materială, deloc de neglijat, deoarece cheltuielile sunt mult mai reduse față de cele ale cazării într-un hotel. Primul pas pentru organizarea unui camping constă în alegerea unui teren potrivit, un amplasament bun pentru un camping este de obicei într-o zonă de interes turistic și ușor accesibilă. Camping-urile (sau „hotelurile în aer liber”, cum le numesc unii) sunt unități de cazare amplasate în afara zonelor urbane și care dispun de locuri de campare pentru corturi și rulote. Ele constituie varianta optimă pentru cei obosiți de ritmul stresant al vieții de la oraș, dornici să-și petreacă o vacanță cu bani puțini, într-un peisaj inedit. Un loc prietenos, o oază de liniște și curățenie care își așteaptă oaspeții cu porțile larg deschise, indiferent de sezon, este și Campingul Marc de la poalele Cetății din Jula.

Proprietarul campingului care funcționează de peste 30 de ani este o femeie energică, cu un suflet mare, Maria Marc, originară din Micherechi. La ea toată lumea este primită cu multă dragoste. Cartea de oaspeți a campingului semnată de mitropoliti, episcopi, doctori, turiști de diferite naționalități, dovedește că doamna Maria este un om deosebit. Zilele trecute, trecând pe la camping, am găsit-o întâmpinându-și oaspeții în costumul popular al bunicii. Cu toate că campingul este căutat mai mult de germani, austrieci și olandezi, mai puțin de români, care probabil nu știu deocamdată că în centrul Julei există acest loc superb unde și-ar putea petrece zilele de vacanță, doamna Măriuța, cum o știe toată lumea în împrejurimi, așteaptă oas-

peții în port românesc și nu se jenează să spună tuturor că ea e româncă, lucru de care este foarte mândră.

– Doamna Măriuța, vă rog să ne spuneți cum a început sezonul anul acesta?

– Anul acesta a început tare cu greu, sunt mai puțini turiști ca oricând. Nu mi-am putut da seama ce se întâmplă. În primul rând, oamenii de bază care își petrec vacanța aici la mine în camping, mai bine de 30 de ani, sunt bătrâni, alții sunt bolnavi, iar alții au murit. Tinerii mai cu greu vin să caute loc la camping. În al doilea rând, e criză pe tot globul și asta se simte și în turism. Aceștia, câțiva, care mai vin, mă cunosc de ani de zile, dar se vede că toți sunt bătrâni.

– În general, de unde vă sosesc oaspeții?

– Din Olanda și Germania sunt marea majoritate.

– Astăzi i-ați întâmpinat pe noii veniți în port popular românesc, în care sunteți îmbrăcați și acum. Aveți și oaspeți din România în camping?

– Foarte puțini, probabil mulți nu știu că în centrul acestui orașel mic există camping. Eu am obișnuit să mai fac de-astea. Să mă îmbrac în port. Mie îmi place trecutul, iar aceste haine le am de la bunica mea, de aceea le păstrez pentru că așa ceva nu mai face nimeni. Când merg undeva, îmi place să mă îmbrac modern și să arăt bine, dar aici pe proprietatea mea mă îmbrac cum vreau eu. Câteodată nici nu le vine musafirilor să creadă că eu

sunt româncă, când mă aud vorbind românește, aici în Ungaria. Câteodată le mai și cânt românește și le place, dar oaspeții care vin aici știu cu toții că eu sunt româncă.

– Chiar dacă nu aveți oaspeți români în camping, aici la dumneavoastră aproape de fiecare dată când venim găsim români. Aveți un suflet ca un magnet, atrageți aici pe toată lumea...

– Asta-i altă treabă. Eu ajut pe toată lumea, dacă pot. Am suflet bun, așa am fost de când sunt. Poarta mea este deschisă pentru toată lumea, iar masa mea este întotdeauna pregătită, dar acest lucru îl știu toți cei care s-au perindat pe aici. Fac pe toată lumea să se simtă aici la mine mai bine decât acasă. Aici se întâlnesc tot felul de oa-

meni, iar eu îi fac să se simtă bine împreună, indiferent de naționalitatea lor. Și aseară, de exemplu, am gătit împreună cu toții. A ieșit excelent.

– Cum reușiți să întrețineți singură această proprietate? De unde aveți atâtă energie?

– Nu mă las. Sunt văduvă de 18 ani, iar copiii sunt ocupați cu serviciile și cu treburile lor. Dar casa mea și biserica, de care nu mă las orice se întâmplă, acestea sunt sfinte pentru mine. Oricine treabă am, las tot și merg la biserică, duminică și în zilele de sărbători. Fac tot ce pot, iar puterea pe care o am, este pentru că energia aceasta eu vreau să o am, pentru că vreau să trăiesc. Și nu e totuna cum trăiesc, pentru că aș putea să tot plâng...

Anca Liana Butar

Școala românească din Julia – 60 de ani (25)

Sofia Secan

(1926–2005)

Cu o activitate publică foarte bogată, de la învățământ la culegerea de material etnografic și inițiativa realizării unui muzeu popular, Sofia Secan a avut, la începuturile intrării sale în muncă, legături și cu școala românească din Julia, și, mai larg, cu școala românească din Ungaria. Fire retrasă, de o modestie a manifestărilor sale în public, dascălița a rămas la pasiunea sa dintotdeauna, legată de școală și copii.

Sofia Secan, căsătorită Sebeși, s-a născut în data de 5 august 1926, la Chitighaz. Primele clase primare le urmează în satul natal, la școala confesională catolică (1932–1938), apoi fiindcă lipsea școală românească trece la Școala civilă maghiară din Aletea (1939–1943). Împrejurările fac ca să urmeze vestita Școală normală de fete din Gherla, România (1943–1947), unde au mai urmat și alți tineri români din Ungaria, absolvind nivelul liceal cu diploma de învățător, în același an cu Teodor Oltean, acesta la Oradea. Lucrurile se potrivesc în așa fel că atunci, în 1947, se deschideau școlile românești din satele locuite și de români, astfel că la revenirea acasă, la Chitighaz, Sofia Secan devine prima învățătoare românească, și că acest dascăl se implică în organizarea și deschiderea claselor pentru români. Între 1947 și 1949 organizează mai întâi clasele primare, predând în limba română în condiții de lucru simultane, la toate clasele. Dat fiind faptul că la Julia pornise în 1946 școala generală și la anul 1949 se deschidea și prima serie pentru elevii de liceu, directorul Frideric Vild acoperea conducerea școlii generale și a liceului, și avea nevoie de un dascăl tânăr din comunitate. Astfel, din toamna anului 1949, Sofia Secan devine directoarea adjunctă a lui Vild, împărțind sarcinile între liceu și școala generală. Paralel, datorită lipsei de personal calificat, Sofia Secan s-a ocupat și de elevii din cămin, în organizarea și supravegherea activităților interne. Este colegă la cămin cu nou venitul Teodor Oltean, Gheorghe Santău, Petru Pantea. Sigur l-a cunoscut și pe primul director al căminului, învățătorul Zaharia Unc. În anul petrecut la școala din Julia predă istorie, științe naturale, geografie, igienă. În 1950 se căsătorește cu Sebesi László.

În anul școlar 1950–1951 se află ca directoare la Școala din

Aletea, apoi revine în satul natal, la Chitighaz până la pensionarea sa din 1981. Între 1971–1981 este aleasă de trei ori deputată în Adunarea de Stat (parlament), susținând multe proiecte pentru comunitate (drumuri comunale, aducerea de medici la țară). Pentru merite deosebite primește în 1981 Media de argint a Ordinului Muncii. La Chitighaz, Sofia Secan este și cea care s-a implicat în colecționarea unor unelte de uz casnic și de artă populară, punând bazele casei-muzeu din localitate, în anul 1984. În 1953 scrie împreună cu Ablonczy Lászlóné manualul de *Limba română*, clasele 3–4 pentru școlile generale.

Munca la catedră, ca și munca obștească, au fost momente de satisfacție și împlinire a rostului ei, pe care le-a rememorat, cu sinceră nostalgie, în 2004, la întâlnirea generațiilor de la școala din Julia. În același an, cu ocazia împlinirii a 20 de ani de la inaugurarea Casei-muzeu din Chitighaz, Maria Sarca Zombai îi face un portret de recunoaștere a contribuțiilor mentorii pentru școală și comună, prin condițiile asigurate (gaz, canalizare, apă) (*Omenia și faptele de neuitat ale unei învățătoare din Chitighaz*, în Calendarul românesc, 2004). A fost și ultima ei întâlnire, legând într-un fel primele generații de destinul dascălilor lor, care au pus bazele școlii românești din Julia. Pomenirea lor la ceas aniversar este o probă de prețuire și dragoste, într-o istorie a școlii care nu trebuie să le uite chipul uman și faptele lor spirituale.

Sofia Secan cu elevii săi în anul 1951

Școala românească din Julia – 60 de ani (26)

Margareta Megyeri

(1921–2002?)

Dascăl venit din România, cu o întinsă activitate la școala julană, încă din prima ei perioadă, Margareta Megyeri a traversat istoria școlii îndeplinind sarcini de predare la diferite discipline și de supraveghere pentru copiii de la căminul de elevi.

Megyeri Lászlóné, fiica Margaretei Rus și Lőrinczy Mihály, se naște în 27 octombrie 1921, la Reghin, jud. Mureș. A urmat clasele primare la Școala confesională din Filpișu Mare (Magyarfülpös), jud. Mureș (1928–1932), apoi școala medie din Reghin (1932–1935), Școala normală din Sibiu „Sfântul Francisc” (1935–1940), obținând diploma nr. 243/1940. După absolvire, lucrează ca învățătoare în comuna Filpișu Mare, între 1940–1944. În perioada războiului se refugiază în Ungaria și un an de zile lucrează la școala elementară din Kőszeg, jud. Vas (1944–1945). Se mută la școala primară din Szentes, jud. Csongrád (1945–1954). Se căsătorește cu Megyeri László (n. 1909), maestru instructor. Contactul ei cu școala românească din Julia începe în anul 1954, când este mai întâi angajată ca pedagog la căminul I. C. Frimu. Simultan se înscrie la Școala Superioară Pedagogică din Seghedin, la secția de limba rusă, astfel că obține diploma cu nr. 83/1955, putând preda la școala generală. Este diriginta clasei a 5-a din anul școlar 1956–1957, la care predă limba maghiară, iar limba rusă la toate clasele. Duce prima promoție până în clasa a 8-a la absolvire, în anul 1961. Din 1967 ia ca învățătoare și clasa a 2-a, iar din

Megyeri Lászlóné

1968, clasa 1, predând simultan și rusă la clasele superioare. În acest timp nu și-a părăsit și statutul de pedagog la căminul de zi, supraveghind și ajutând elevii mici la meditații. Din anul 1971 se fixează pe postul de învățătoare și nu mai predă rusa. Din anul 1974 revine la predarea limbii maghiare și ruse la școala generală. Ultima clasă la care e dirigintă e clasa a 5-a, în anul 1975–1976. După acest an trece exclusiv la căminul de zi, pentru scurtă vreme, până la ieșirea la pensie. Ea figurează pe tabloul generației de absolvenți din 1957–1958, fiind profesoară la Eva Rocsin, Mihai Cozma, Gheorghe Cioca, Gheorghe Sălăjan, Ana Ruja, Teodor Muntean, dar și pe tabloul promoției 1958–1959, cu absolvenți precum Iosif Ardelean, Maria Brindaș, Maria Miru, Teodor Gurzău. I-a avut ca directori pe Székely Jánosné, Ecaterina Santău, apoi Ioan Budai. Retragera de la școala românească a rămas în umbră, nici presa, nici vreun absolvent de școală generală nu și-a rememorat anii petrecuți în preajma dascăliței, după cum nici întoarcerea ei pe la școala amintirilor de tinerețe nu i-a înmulțit memoria nostalgiilor. Se pare că între statutul de învățătoare și cel de profesoară, a știut să-și împlinească prima vocație, cu care a început cariera ei de dascăl.

Cornel Munteanu,
Baia Mare
Urmează: 27. Székely Jánosné, 28. Iosif Csala

Cel mai bătrân român, cioban până la 100 de ani

Tănase P. Tănase, din Stejaru – Tulcea, spune că va împlini 115 ani la toamnă. În momentul de față el este cel mai bătrân bărbat din România. Soția a trăit mai puțin: 98 de ani. A venit din Grecia când avea 38 de ani. Din buletin reiese că are 114 ani, dar aromânii veniți din Grecia în 1940 își declarau vârste mai mari pentru a nu fi luați pe front – scrie cotidianul bucu-reștean „Adevărul”.

A crescut toată viața oi. Plecat de pe dealurile Greciei, din Negrita, undeva pe lângă Salonic, Tănase P. Tănase, împreună cu familia, și-a trăit tinerețea pe drumuri, prin Bulgaria și apoi în România, unde a reușit să se stabilească.

Drumurile prin lume și le-a început de tânăr, pe la vârsta de 38 de ani, când a plecat din Grecia alături de

alte familii de aromâni. A trăit 8 ani în Cadrilater, în Durostor. A fost izgonit și de aici și a ajuns în România, la 46 de ani. A încercat să se stabilească undeva pe lângă Urziceni, însă destinul l-a adus pe dealurile dobrogene.

Născut în 1894, la Negrita, în Grecia, nea Tănase spune că nu a ținut regim în viața lui. „Măncam ce

găseam la stână. Beam lapte, mâncam caș, carne de oaie, mâncam urzici și ce mai găseam, dar îmi plăcea și plăcinta de ștevie. La viața mea mi-a plăcut rachiul. Și acum mai iau câte un păhărel la masă”, des-tăinuie bătrânul secretul vieții lungi. Moș Tănase a avut 6 copii și acum are 14 nepoți, 18 strănepoți și 4 stră-strănepoți.

25.000 \$ pentru că a știut în ce țară se află județul Timiș

Eric Yang, un adolescent de 13 ani din Texas, a câștigat, zilele trecute, la concursul televizat de cultură generală, organizat la Washington. El a primit o bursă de 25.000 de dolari și o excursie în Insulele Galapagos, pentru că a răspuns corect la o întrebare de departajare, care se refe-

rea la România. Băiatul, elev în clasa a șaptea a ajuns în finală și a câștigat premiul cel mare după ce a știut în vestul cărei țări europene se află județul Timiș, care are același nume cu un afluent al Dunării. Adversarul său, un băiat de 14 ani din Oregon, a răspuns „Ungaria”.

25 de ani de la inaugurarea canalului Dunăre–Marea Neagră

Canalul Dunăre–Marea Neagră, al treilea canal ca mărime din lume după Suez și Panama și care leagă porturile Cernavodă și Constanța Sud, scurtând cu circa 400 de kilometri ruta

mărfurilor de la Marea Neagră spre centrul Europei, a împlinit marți, 26 mai, 25 de ani de la deschiderea oficială. Canalul leagă porturile Cernavodă, de pe Dunăre, și Constanța Sud.

Construcția canalului a început în 1949, mulți dintre muncitori fiind deținuți politici din închisorile comuniste. Lucrările au fost sistate în 1955 și au fost reluate apoi în 1975, fiind finalizate în 1984, când canalul a fost inaugurat, în data de 26 mai, de către Nicolae Ceaușescu. Canalul a fost proiectat pentru a funcționa la o capacitate de 80 de milioane de tone anual. Cu o lungime de 64 de kilometri, o adâncime de șapte metri, o lățime la bază de 70 de metri și la suprafață de 110–140 de metri, canalul se situează, potrivit standardelor EEC–UNO, în clasa a șasea de canale interioare, cea mai mare clasă pentru astfel de construcții.

Hotelul Burj Al Arab din Dubai se mută la Mamaia

Pentru cine nu a reușit să vadă până acum minunile din Dubai, iată că vine Dubaiul în România. „Turnul Arabilor”, așa numitul Burj Al Arab, se mută la Mamaia.

Este vorba de o replică a celebrului hotel de 7 stele, care va fi construită pe litoralul românesc. Un fond de investiții din Asia a cumpărat un teren pe malul lacului Siutghiul din Mamaia, pe care intenționează să construiască un hotel cu opt etaje, copie la o scară mai mică a hotelului Burj Al Arab din Dubai, potrivit firmei Escif Properties, fostul proprietar al terenului.

Proiectul se va numi

Boutique Hotel, va avea 8 nivele și va cuprinde 17 apartamente de lux. Fondul de investiții a achiziționat recent, de la Ecsif Properties, proiectul Black Pearl din Mamaia, pentru suma de 550.000 de euro, achiziționând astfel terenul cu pricina, proiectul construcției și certificatul de urbanism.

Competiția anuală de Formula 1 pe apă, Class One Romanian Grand Prix, este unul dintre factorii care au atras această achiziție, prin participarea a numeroși oameni de afaceri bogați în zona stațiunii Mamaia. Construcția Boutique Hotel va începe anul viitor.

Anastacia cântă în România

Starul pop-rock Anastacia va concerta în România pe 1 septembrie 2009, la Sala Polivalentă din București, într-un concert organizat de Media Services Events.

Evenimentul face parte din turneul de promovare a albumului „Heavy Rotation”. Anastacia va mai concerta la St. Petersburg, Helsinki, Stockholm, Soenderborg, Antwerp, Amsterdam, Baden Baden, Hamburg, Düsseldorf, Frankfurt, München, Londra, Cardiff, Birmingham, Manchester, Zürich, Verona, Lucca, Taormina, Roma, Graz, Praga, Madrid, Valencia, Guimares, Moscova, Bratislava, Luxemburg, Lisabona. Datele și locațiile apar pe site-ul oficial al artistei, www.anastacia.com.

Supermaraton Bichișciaba–Arad–Bichișciaba, ediția a XII-a

La sfârșitul săptămânii trecute, 23–24 mai, a fost organizată cea de a XII-a ediție a Supermaratonului Internațional Bichișciaba–Arad–Bichișciaba. Sâmbătă dimineața, piața din fața primăriei orașului a fost înghesuită de participanții și organizatorii concursului.

Din România au participat din mai multe localități cu mai multe echipe: Arad, Timișoara, Salonta, Sfântul Gheorghe, Salina Ocna Șugatag (Maramureș), Masters Athletic Club (Baia Mare). *Maria Mais* a participat până acum la 5 competiții dintre care la 3 ediții a luat medalia de bronz și la o ediție medalia de aur în categoria de vârstă.

Din Sfântul Gheorghe au venit cu trei echipe, una de fete și două de băieți, dintre ei *Tamaș Ciutak* la fiecare ediție a participat, în anul trecut a luat medalia de argint.

Supermaratonul s-a desfășurat în mai multe categorii, de data aceasta pe lângă alergători au fost foarte mulți cicliști și cu role. De la ora 8.00 până

la start, piața a răsunat de informațiile spicherului și de muzică. La ora 9.00 a

nia cât și în Ungaria politica și ambele popoare au fost foarte presate. Ne-am

pe (4+1 persoane) alergători în 5 categorii, 20 individuali și 12 cu role.

– Pe lângă ajutorul financiar, ajutam tare mult competiția și cu altele. Sâmb

			Rezultate:		GRUPE
INDIVIDUALI			BĂRBAȚI		
1998	Bogár János	12,16,52	Adidas		FEMEI
1999	Vozár Attila	13,51,49	Adidas-Fiume		Hungaro Weis
2000	Vozár Attila	13,55,05	Adidas-Barbon		Kondorosi SzGMK
2001	Anatolij Kruglikov	13,04,35	„EAGLES” Sasok		Kondorosi SzGMK
2002	Yianis Kouros	14,07,33	Muvapi Bcs.		Kondorosi SzGMK
2003	Anatolij Kruglikov	13,38,14	Dabasi Ördögök		Graffic-Com
2004	Bogár János	15,42,18	Tricotton-Veritas Paciu Ro.		Fila-Graffic-Com
2005	Bogár János	16,57,01	MAZDA TEAM		Equipment Sport
2006	Bogár János	16,55,51	MAZDA TEAM		GSM Armaura Zalău
2007	Bogár János	15,11,06	TONDACH-MUVAPI-MAZDA		Equipment Sport
2008	Anatolij Kruglikov	15,23,24	Puma-Tondach Bcs. A®C		Equipment Sport
2009	Vozár Attila	15,30,17	Ro-Army(rom)		Napraforgó Chance

pornit cursa. Pentru echipe, locul de schimb/ștafetă a fost în Csanádapáca, Tótkomlós, Mezőhegyes, Turnu, sosirea în fața Primăriei Arad (103,8 km). Cursa de duminică, start: Arad, Turnu, Bătania, Mezőkovácsháza, Csabaszabadi, sosire: Ciaba, Teatrul Jókai (93,1 km).

Despre importanța și istoricul concursului *Tóth Sándor*, directorul concursului ne-a informat:

– Cu 12 ani în urmă, în anul 1998, atât în Româ-

gândit că ar trebui să facem o treabă bună și comună, să scădem presiunea aceasta. Atunci a venit ideea supermaratonului. Am avut noroc că conducerea ambelor orașe a fost deschisă la problema aceasta. Nu se pot compara condițiile de atunci cu cele de azi, mai ales că de atunci amândouă țările aparțin de UE. O piedică mai este încă, dar nu e greu de rezolvat: trecerea frontierei. Din păcate, încă ne desparte granița Schengen.

În fiecare an, tot mai mulți participanți sunt, azi din cinci țări sunt înregistrați 150 cicliști, 50 de echi-

Gyulai Márton, președintele Federației de Atletism al Ungariei:

– Supermaratonul Bichișciaba–Arad ocupă un loc foarte important în calendarul atleților din Ungaria. Ușor s-ar putea ca anul viitor vor participa și cu cărucioare de copilași. Aseară am discutat cu doamna *Gabriela Szabo*, renumita atletă, că anul viitor vom organiza împreună competiții pentru diferite categorii între selecționatele celor două țări, la care ar putea fi gazdă tot Bichișciaba.

Vantara Gyula, primarul orașului Bichișciaba:

bătă, în Arad, iar duminică, în Ciaba primarii celor două orașe vor înmâna distincțiile datorite, în mare măsură de oraș. Cu toate că cele două orașe nu sunt înfrățite, dar avem foarte multe legături culturale și sportive, am dori și investiții comune.

Gheorghe Gros, președintele Autoguverării Românești din Ciaba:

– Ne bucurăm că și anul acesta s-a organizat supermaratonul. E un unicat că pe lângă alergători sunt foarte mulți cu ciclismul și au apărut și câțiva cu role. Diseară plecăm la Arad, la serbarea de acolo.

Ultimele rezultate		
NB.II.	Jula Amazon – Újpesti TE	1-1 (3)
NB.III.	Jula TFC I. – Hódmezővhely VSC	3-1 (9)
	Ibrány SE – Leta I.	2-0 (13)
Județ I.	Bătania TK – Micherechi SE	3-1 (1-7)
	Orosháza RVSE – Crâstor SE	1-1 (6)
	Leta II. – Téglási VSE	2-8 (16)
Județ II.	Chitighaz SE – Tarhos FC	3-1 (6)
	Ciorvaș SK – Újkígyós FC	1-2 (9)
	Nagyrabé PSK – Scal SE	5-1 (16)
	Biharkeresztes VSE – Pocei KSE	1-1 (10)
Județ III.	Aletea LE – Kunágota TE	6-0 (10)
	Nagybánhegyesi RSE – Leucușhaz KSK	2-0 (8)
	Pusztföldvári LK – Jula TFC II.	4-5 (5)
	Jaca SE – Monostorpályi KSE	1-5 (8)
	Apateu SE – Nyírábrányi KSE	7-1 (10)
Urmtoarele meciuri de fotbal		
30 mai 2009, sâmbătă, ora 17.00	Leta I. – Nagycsed RSE	
	Crâstor SE – Kaszaper FC	
	Bătania TK – Orosháza MTK	
	Sercad Kinizsi – Chitighaz SE	
	Dombegyház NSE – Ciorvaș SK	
31 mai 2009, duminică		
ora 15.00	Nyíregyháza SFC – Jula Amazon	
ora 17.00	Kecskeméti TE – Jula TFC	
	Micherechi SE – Mezőkovácsházi TE	
	Ebesi KSE – Leta II.	
	Leucușhaz KSK – Pusztföldvári LK	
	Dévaványa SE – Aletea LE	
	Békéssámsóni SK – Jula TFC II.	

Mircea Lucescu, încoronat la Istanbul

Antrenorul Mircea Lucescu a intrat în istorie, câștigând cu Șahtior ultima ediție a Cupei UEFA.

Mircea Lucescu are un palmares bogat, dar nici un alt trofeu nu strălucește precum cel cu care a alergat la Istanbul pe 20 mai, înfășurat în steagul Româ-

niei, simbolic oferit de Lucescu jr., noul selecționar al naționalei. Ultima ediție a Cupei UEFA rămâne legată de numele lui Lucescu, tehnician care acum nu mai poate fi scos din galeria marilor nume de pe băncile tehnice, chiar dacă Everestul, Liga Cam-

pionilor încă îl așteaptă. În timp ce fotbalul românesc a câștigat campionatul de cătușe, Șahtior Donețk a reușit să aducă în Est, după victoria obținută în prelungiri cu 2-1 în fața celor de la Werder Bremen, cel de-al doilea trofeu continental, Cupa UEFA.

TVR 1

Luni 1 iunie

6.00 Trezirea la apel! 7.00 Telegiurnal 8.15 Serial. Don Juan îndrăgostit 9.10 Profesionistii...cu Eugenia Vodă (R) 10.00 Europa ne privește (R) 11.00 Serial. Sclava Isaura (R) 12.00 Miezul zilei cu Iuliana Marciuc 13.00 Telegiurnal 14.30 Emisiune în limba maghiară 16.00 Serial. Sclava Isaura 17.00 În curtea școlii 17.50 Serial. Don Juan îndrăgostit 19.00 Jurnalul TVR 20.10 Gala UNICEF 2009.

Gazda galei UNICEF va fi și în acest an Andreea Marin Bănică

Marti 2 iunie

6.00 Trezirea la apel! 7.00 Telegiurnal 8.15 Don Juan îndrăgostit 9.10 Garantat 100% 11.00 Serial. Sclava Isaura 12.00 Miezul zilei cu Iuliana Marciuc 13.00 Telegiurnal 14.30 Rom european 15.00 Emisiune în limba maghiară 16.00 Serial. Sclava Isaura 17.00 Atunci și acum 17.50 Serial. Don Juan îndrăgostit 19.00 Telegiurnal 20.10 Dezbateri electorale 21.00 În numele medicinei.

Miercuri 3 iunie

6.00 Trezirea la apel! 7.00 Telegiurnal 8.15 Serial. Don Juan îndrăgostit 9.10 Tezaur folcloric 10.00 Spune-mi ce te doare 11.00 Serial. Sclava Isaura 13.00 Jurnalul TVR 14.30 Oameni ca noi 15.00 Conviețuiri 16.00 Serial. Sclava Isaura 17.00 Știi sport? 17.50 Serial. Don Juan îndrăgostit 19.00 Jurnalul TVR 20.10 Film. Pactul nevestelor.

Joi 4 iunie

6.00 Trezirea la apel! 7.00 Jurnalul TVR 8.15 Serial. Don Juan îndrăgostit 9.10 O dată-n viață (R) 11.00 Serial. Sclava Isaura 12.00 Miezul zilei cu Iuliana Marciuc 13.00 Jurnalul TVR 14.30 Emisiune în limba germană 16.00 Serial. Sclava Isaura 17.00 Interes general 17.50 Serial. Don Juan îndrăgostit 19.00 Jurnalul TVR 20.10 Dezbateri electorale 21.25 Ochiul magic 22.00 Serial. Dr. House.

Vineri 5 iunie

6.00 Trezirea la apel! 7.00 Jurnalul TVR 8.15 Serial. Don Juan îndrăgostit 9.00 Supermarket de divertisment 11.00 Serial. Sclava Isaura (R) 12.00 Miezul zilei cu Leonard Miron 13.00 Jurnalul TVR 14.00 Tribuna partidelor parlamentare 15.30 Magazin de protecție a mediului 16.00 Serial. Sclava Isaura 17.00 Europa ne privește 17.50 Serial. Don Juan îndrăgostit 19.00 Telegiurnal 20.10 O dată-n viață 22.00 Serial. CSI-Crime și investigații 23.15 Film. 8 Mile.

Sâmbătă 6 iunie

6.00 Cântecul amintirii...amintirile cântecului 6.35 Australia, un alt chip. Documentar 7.35 Semne 8.05. Serial. Sierra 9.05 Desene animate 10.30 Arcul ui Noe 12.00 De la Est la Vest 13.00 Telegiurnal 13.15 Rețetă pentru siluetă 13.55 Formula 1. Calificări Turcia 15.10 Ne vedem la TVR 16.30 Telegiurnal 17.30 Tezaur folcloric 19.00 Telegiurnal 19.50 Fotbal: Lituania-România. Preliminările Campionatului Mondial de Fotbal 2010. 22.40 Fotbal: Serbia-Austria.

Duminică 7 iunie

6.10 Universul credinței 8.00 Spune-mi ce te doare 9.00 Desene animate 10.00 Echipa verde 10.30 Viața satului 12.00 Agenda politică 13.00 Telegiurnal 13.55 Formula 1. Marele Premiu al Turciei 16.10 Supermarket de divertisment 17.00 Telegiurnal 17.10 Supermarket de divertisment 19.00 Telegiurnal 20.00 Alegeri europene 21.00 Eurovision 2009. 23.10 Film. Aleea miracolelor.

TVR 2

Luni 1 iunie

6.00 Ferma (R) 7.10 Film. Hansel și Gretel 9.00 Deschiderea ediției 9.30 Telegiurnal 10.00 Club IQ 11.00 Deschiderea ediției 11.45 Serial. Dovadă de iubire 13.30 e Forum 14.00 Împreună în Europa 15.05 Serial. Altă viață! 16.10 Tonomatul DP2 17.30 Orașele lumii 18.10 Film. Hans Christian Andersen: Viața mea de basm 20.00 Arena leilor 21.00 Ora de știri 22.30 Film. Teoria ferestrei.

Marti 2 iunie

6.00 Serial. Dovadă de iubire (R) 7.10 Film. Viața mea de basm (R) 9.00 Deschiderea ediției 9.30 Jurnalul TVR 10.00 Club IQ 11.00 Deschiderea ediției (R) 11.30 Jurnalul TVR 11.45 Serial. Dovadă de iubire 13.30 Tribuna partidelor parlamentare 14.00 Împreună în Europa 15.00 Serial. Altă viață! 17.30 Orașele lumii 18.10 Film. Viața mea de basm 20.00 D'ale lui Mitică 21.00 Ora de știri 22.10 Film. Stăpânii furtunilor.

Miercuri 3 iunie

6.00 Serial. Dovadă de iubire (R) 7.10 Film. Viața mea de basm (R) 9.00 Deschiderea ediției 9.30 Telegiurnal 10.00 Club IQ 11.30 Jurnalul TVR 11.45 Serial. Dovadă de iubire 13.30 Zestrea românilor (R) 14.00 Împreună în Europa 15.05 Serial. Colegi de școală 16.10 Tonomatul DP2 18.10 Film. În ritm de jazz 20.00 Bugetul meu 20.30 Lumea de aproape 21.00 Ora de știri 22.10 Film. Regina fecioară.

Joi 4 iunie

6.00 Serial. Dovadă de iubire (R) 7.10 Film. În ritm de jazz (R) 9.00 Deschiderea ediției 9.30 Jurnal TVR 10.00 Club IQ 11.30 Jurnalul TVR 11.45 Serial. Dovadă de iubire 14.00 Împreună în Europa! 15.00 Serial. Colegi de școală 16.10 Tonomatul DP2 18.10 Film. Darul vieții 20.00 Dincolo de hartă 21.00 Ora de știri 22.10 Film. Regina fecioară. Partea a II-a.

Vineri 5 iunie

6.00 Serial. Dovadă de iubire (R) 7.10 Film. Darul vieții (R) 9.00 Deschiderea ediției 9.30 Telegiurnal 10.00 Club IQ 11.00 Deschiderea ediției (R) 11.30 Telegiurnal 11.45 Serial. Dovadă de iubire 13.30 Utopia 14.00 Împreună în Europa! 15.05 Serial. Colegi de școală 16.00 Gimnastica. Campionatele Internaționale 18.30 Atenție, se cântă! 19.30 Pescar hoinar 20.00 Ucenicul Lui Jamie 21.00 Ora de știri 22.00 Secera și ciocanul: o istorie veselă a comunismului. Documentar 23.10 Film. Doctor Detroit.

Sâmbătă 6 iunie

6.00 Lumea de aproape (R) 6.30 Utopia (R) 7.00 Doi care doinesc 8.00 ABC... De ce? 9.00 Atenție...copii 10.30 Liber pe contrasens 12.00 Un zămbet pe... 4 roți! 12.30 Atenție, se cântă! 14.00 Între cer și pământ 15.00 Volei: România-Marea Britanie 18.00 Ghid de vacanță 19.30 Serial. Povești din Paris 20.00 Telegiurnal 20.30 Fotbal: Serbia-Austria 22.30 Film. Ultima dorință.

Povești din Paris

Duminică 7 iunie

6.00 Arena leilor (R) 7.00 Natură și aventură 7.30 Zestrea românilor (R) 8.00 H...ora prichindeilor 9.00 Ferma 10.00 Gimnastică 13.05 Premiile muzicii country 2008. 14.30 Ucenicul Lui Jamie (R) 15.00 Atlas 15.30 Fotbal: Lituania-România 16.30 Volei: România-Marea Britanie 18.00 Campionii 19.30 Serial. Povești din Paris 20.00 Serial. Eureka 21.00 Ora de știri 22.10 Film. Domiciliu temporar.

O VOCE ROMÂNEASCĂ

Viața și tradițiile românilor din Ungaria

1 Iunie, Luni (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.20: Evenimente calendaristice 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Montaj de muzică populară 17.55: Încheiere

2 Iunie, Marți (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.20: Evenimente calendaristice 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Istorie, politică, societate — de vorbă cu prof. dr. Peter Weber 17.40: „Din 4 colțuri ale lumii” 17.55: Încheiere

3 Iunie, Miercuri (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.20: Evenimente calendaristice 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: Sport — rubrica lui Adam Bauer 17.50: Interviul zilei (reluare) 17.55: Încheiere

4 Iunie, Joi (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.20: Evenimente calendaristice 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30 Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.40: Revista presei 17.50: Interviul zilei (reluare) 17.55: Încheiere

5 Iunie, Vineri (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.20: Evenimente calendaristice 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10 Reportaje, interviuri 17.50: Interviul zilei (reluare) 17.55: Încheiere

6 Iunie, Sâmbătă (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Pe undele Europei 17.25: Stele de cinci stele — emisiune de muzică ușoară 17.55: Încheiere

7 Iunie, Duminică (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Emisiune religioasă baptistă 16.50 Sinteza știrilor săptămânii 17.00: Retrospectiva săptămânii (spicuri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere.

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

Emisiunea radiofonică în limba română este difuzată zilnic între orele 16.00-18.00, pe undele medii cu frecvențele de 1188 kHz și 873 kHz.

www.radio.hu

Ecranul nostru

miercuri, 3 iunie 2009 (mtv ora 14.05)
Reluare: vineri, 5 iunie 2009 (m2 ora 10.40)

Programul prevăzut pentru săptămâna viitoare:

Programul românesc televizat din această săptămână va aborda problema singurului săptămânal românesc. În urma scăderii bugetului cu mai bine de jumătate, apariția săptămânală a „Foi românești” este pusă sub semnul întrebării. Care va fi viitorul acestui săptămânal? În ce măsură se va putea asigura apariția ziarului? Iată câteva întrebări la care am căutat răspuns. În a doua parte a programului profesora Mihaela Bucin în rubrica sa „Crai Nou” ne va vorbi despre „Muzeul Satului”.

Realizator: Ștefan Crâsta

CONSULATUL GENERAL AL ROMÂNIEI, JULA

Program de lucru cu publicul

Luni-Vineri:
8.30-14.30

Sâmbătă-duminică:
închis

Adresa:
Jula 5700
str. Munkácsy nr. 12/b

Telefon: 66/465-130

Fax: 66/465-142

Mobil: 30/635-7181

www.gyula.mae.ro

Birou de avocat

Adresa:
5700 Gyula, Béke sgt. 50.

Tel/Fax:
(+36-66)-639-748
Mobil:
+36-30-833-1662

E-mail:
avocat.ruzsa@hotmail.com

Specializare:
Drept Penal
Dreptul Muncii
Drept Civil

dr. Gheorghe Ruja
avocat

ECRANUL NOSTRU pe Internet: www.mtv.hu

Editarea a 8 pagini din acest săptămânal sunt finanțate de Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”.

*

E hetilap 8 oldalának megjelenését a „Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségekért” Közalapítvány biztosítja.

Adio grădiniță!

Vineri, 30 mai 2009, într-o atmosferă deosebită, elevii grupelor mari de la grădinițele din Bătania, Micherechi și Chitighaz își iau rămas bun de la instituția de învățământ preșcolar, care ani la rând a oferit cele mai bune condiții de desfășurare a activităților, locul în care copiii s-au jucat, s-au socializat și au învățat de la educatoare multe lucruri care le vor fi de mare folos în viață. În imagine îi vedeți pe copilașii care în urmă cu câțiva ani veneau plini de emoții și cu lacrimi în ochi, pășind pentru prima dată în grădiniță. Timpul a trecut și iată-i acum pregătiți să meargă la școală. La serbarea de despărțire, copiii au prezentat momente de dans, au cântat și au recitat poezioare având ca temă finalul anilor de la grădiniță și începutul unei noi etape din viața lor, din această toamnă devenind boboceii claselor întâi.

Ana Cioca

Micherechi

În rândul de sus: Zoltán Roșu, Bianca Croitor, Boglárka Bondár, Emilia Țeț, Deborah Puha, David Puiu. În rândul din mijloc: Olivia Varga, David Orodán, Dora Nagy, Szabolcs Roșu, Adela Ardelean, Marc Juhász, Letiția Dănuța. În rândul de jos: Ana Sztás, Ruben Martin, Boglárka Cozma, Isabela Cefan, Viorica Soós, Daniel Ruja, Cintia Nagy. Absent: David Iurasoc.

Bătania

În rândul din spate: Jenifer Szilágyi, Zoltán Kaszai, Teodor Stan, Iosif Gaudi, Emeric Erdi, Titanilla Fanni Varga. Al doilea rând: Gabriela Szlukoványi, Victor Orosz, Zoltán Pál Kiss.

Chitighaz – grupa Ursuleț

În rândul din spate: Etelka Mezei, Gavril Gábel, Kristóf Kovács, Olivia Déri, Adrian Fischer, Blaziu Bandula, Cintia Stoica. Rândul din mijloc: Dorottya Faragó, Mário Mezei, Dárusz Jakab, Mátyás Korcsok, Gavril Becsey, Vasile Grósz, Boglárka Vida. În rândul de jos: Estera Nedró, Szimonetta Málík, Dea Mátyási, Isabela Molnár, Levente Lelóczi, Kristóf Petrușan, Napsugár Hoffmann, Anita Kui. Absent: David Bányai, Ioan Bányai și Zalan Ruck.

Chitighaz – grupa Buburuza

În rândul din spate: Anita Otlăcan, Robert Muntean, Vanessa Nagy, Bálint Kókai Szabó, Zsuzsanna Botaș, Dominic Kurucz. Al doilea rând: Ioan Máté, Noémi Ardelean, Kitti Kajári, Adorján Sztójka, Daniela Bacsó, Damján Šimonca. În primul rând: Armandó Balogh, Aldo Jakab, Erica Farkas, Ștefan Ciurar. Absent: Szabolcs Bíró, Peggi Faragó, Zsombor Kocsis.